

แนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐาน
ของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง (Premium T-VER)
(ฉบับที่ 3.0)

Guideline for Premium Thailand Voluntary Emission Reduction Program
(Version 3.0)

บทนำ

ประเทศไทยได้เสนอเป้าหมายของประเทศในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. 2020 (Nationally Determined Contribution: NDC) ไปยังสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ใจความสำคัญคือ “ประเทศไทยกำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ 30 ในปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573) จากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการดำเนินกรณีสถิติปกติ (Business as Usual: BAU) และสามารถลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นได้ถึงร้อยละ 40 หากได้รับการสนับสนุนระหว่างประเทศ” และในการประชุมสมัชชาประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 26 ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม ถึงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2564 ณ เมืองกลาสโกว์ สหราชอาณาจักร พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ขึ้นกล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุม แสดงเจตนารมณ์ของประเทศไทยที่ได้ให้ความสำคัญสูงสุดต่อการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร่วมกับประชาคมโลก โดยประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2050 และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net zero greenhouse gas emission) ภายในหรือก่อนหน้า ปี ค.ศ. 2065 ด้วยการสนับสนุนทางการเงินและเทคโนโลยีอย่างเต็มที่และเท่าเทียม

กลไกลดก๊าซเรือนกระจกเป็นเครื่องมือที่จะช่วยสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น โดย UNFCCC ได้ริเริ่มกลไกลดก๊าซเรือนกระจกระดับสากลภายใต้พิธีสารเกียวโต ที่เรียกว่า กลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) และปัจจุบันกำลังพัฒนา กลไกลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้มาตราที่ 6 (Article 6) ของความตกลงปารีส นอกจากนี้ยังมีกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจมาตรฐานอิสระที่ดำเนินการโดยองค์กรเอกชน เช่น Verified Carbon Standard (VCS) Gold Standard กลไกลดก๊าซเรือนกระจกระดับทวิภาคี เช่น Joint Crediting Mechanism (JCM) ซึ่งเป็นกลไกที่ดำเนินการโดยรัฐบาลญี่ปุ่นและประเทศที่มีความร่วมมือด้วย และกลไกลดก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศ เช่น China GHG Voluntary Emission Reduction Program ของประเทศจีน โดยหน่วยงานต่างๆ สามารถซื้อคาร์บอนเครดิตจากกลไกลดก๊าซเรือนกระจกไปใช้ประโยชน์ เช่น ใช้ในการบรรลุเป้าหมายภาคบังคับ ใช้แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมโดยการชดเชยกับปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมาจากกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงานหรือผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. ในฐานะหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ได้พัฒนา “โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program)” หรือ “โครงการ T-VER” เพื่อเป็นกลไกภาคสมัครใจที่สนับสนุนให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทยโดยความสมัครใจ และผู้พัฒนาโครงการสามารถนำปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก ที่เรียกว่า “คาร์บอนเครดิต” ที่เกิดจากโครงการ T-VER ไปใช้ในการแลกเปลี่ยนหรือจำหน่ายเพื่อให้ผู้ซื้อนำไปใช้ในการชดเชยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร ผลิตภัณฑ์ บุคคล หรือการจัดงาน หรือนำไปใช้รายงานผลการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกขององค์กร เช่น รายงานประจำปี เป็นต้น

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อประชาคมโลกโดยมีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้ตลาดคาร์บอนทวีความสำคัญในฐานะกลไกที่จะมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมที่จะช่วยชะลอและลดปัญหาทางด้าน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หน่วยงานนานาชาติหลากหลายแห่ง รวมถึงกลไกความร่วมมือระหว่างรัฐภาคีได้ริเริ่มในการกำหนดหลักการของมาตรฐานและคาร์บอนเครดิตที่มีคุณสมบัติและคุณภาพ โดยหลักการต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้แสดงให้เห็นถึงทิศทางและความต้องการคาร์บอนเครดิตที่มีคุณภาพสูง (high quality credits) ที่สามารถตอบสนองและช่วยให้โลกบรรลุ

เป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามความตกลงปารีสได้ ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินงานผ่านตลาดภาคสมัครใจหรือตลาดทางการ ดังนั้น **อบก. จึงได้ทำการพัฒนาโครงการ Premium T-VER เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล** ซึ่งจะทำให้โครงการ T-VER

1. ช่วยสนับสนุนให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมาย NDC ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนายั่งยืนมากขึ้นในประเทศไทย
3. มีคุณสมบัติที่ได้รับการยอมรับจากผู้ซื้อมากขึ้นทั้งในและต่างประเทศ
4. มีความสอดคล้องและช่วยสนับสนุนให้โลกบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกตามความตกลงปารีส

“แนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานสากล (Premium T-VER)” ฉบับนี้ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการ/หน่วยงาน/องค์กร ในการพัฒนาโครงการ T-VER โดยมีเนื้อหาครอบคลุมหลักเกณฑ์และขั้นตอนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาโครงการ Premium T-VER การพัฒนาระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจก การขึ้นทะเบียนโครงการ การรับรองคาร์บอนเครดิต การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (Verification) เพื่อให้โครงการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและสนับสนุนการพัฒนายั่งยืน ซึ่งจะนำไปสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศและการพัฒนาสู่เศรษฐกิจสีเขียวและสังคมคาร์บอนต่ำ (Green Growth Economy and Low Carbon Society)

สารบัญ

	หน้า
1. วัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน	5
2. บทนิยาม	6
3. ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER	11
4. โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER	17
5. การพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ	18
6. การพัฒนาโครงการ Premium T-VER	19
6.1 การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER	20
6.2 การรับรองคาร์บอนเครดิตโครงการ Premium T-VER	29
7. การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ T-VER	33
8. การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (verification)	34
9. การต่ออายุ (Renewal of crediting period) โครงการ Premium T-VER	34
10. การเปลี่ยนแปลงโครงการ T-VER หลังขึ้นทะเบียน	36
10.1 ประเภทการเปลี่ยนแปลงโครงการ	36
10.2 ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation)	37
10.3 การขอเปลี่ยนแปลงในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Deviation)	38
11. การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER (T-VER Monitoring) โดย อบก.	38
11.1 วัตถุประสงค์การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER	38
11.2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER	38
12. การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER	41
13. ค่าธรรมเนียมการให้บริการ	41
14. การเปิดเผยข้อมูล	41
15. การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ	42
16. ช่องทางการส่งเอกสารให้ อบก.	42
17. ขั้นตอนการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต	42
18. การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองคาร์บอนเครดิต	42
19. การทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการ T-VER	42

ภาคผนวก

บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. วัตถุประสงค์และหลักการขั้นพื้นฐาน

เรื่อง	รายละเอียด
1. วัตถุประสงค์	เพื่อกำหนดรายละเอียดสำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ การรับรองก๊าซเรือนกระจก และแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง (Premium T-VER)
2. ขอบเขต	ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย สำหรับ Premium T-VER
3. หลักการพื้นฐาน	<p>หลักการพื้นฐานสำคัญ 6 ประการที่ใช้ในการวางแผนและดำเนินโครงการลดก๊าซเรือนกระจกฯ ตลอดจนการคำนวณ ติดตามผล และทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อคุณภาพของคาร์บอนเครดิตจากโครงการ T-VER ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความตรงประเด็น (Relevance) หมายถึง มีการเลือกแหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก แหล่งเก็บกักก๊าซเรือนกระจก ข้อมูล รวมถึงวิธีการวัดและการคำนวณที่เหมาะสมกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่รวบรวมหรือประเมินได้นั้น ควรที่จะสะท้อนถึงปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของโครงการหรือที่เกี่ยวข้องกับโครงการ 2) ความสมบูรณ์ (Completeness) หมายถึง ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ทำการเก็บรวบรวมหรือประเมินข้อมูลได้ เป็นปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในขอบเขตของโครงการหรือเกี่ยวข้องกับโครงการ มีการรวบรวมข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงข้อมูลทุกอย่างที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาสนับสนุนหลักเกณฑ์และกระบวนการอย่างครบถ้วน 3) ความสอดคล้อง (Consistency) หมายถึง ข้อมูลที่เก็บรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจก จะต้องมาจากการดำเนินการตามหลักการเดียวกัน 4) ความถูกต้อง (Accuracy) หมายถึง การใช้วิธีการรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ และเป็นที่ยอมรับ 5) ความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงการ การรวบรวมหรือคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เพียงพอและเหมาะสม สามารถตรวจสอบได้ 6) ความอนุรักษ์ (Conservativeness) หมายถึง มีการใช้สมมติฐาน ตัวเลข และกระบวนการที่ทำให้การประเมินปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากโครงการไม่มากเกินไปกว่าความเป็นจริง

เรื่อง	รายละเอียด
4. การประกันความน่าเชื่อถือของคาร์บอนเครดิตจากโครงการ T-VER	1) กรอบการดำเนินโครงการ T-VER สอดคล้องตามมาตรฐาน ISO 14064-2 2) กรอบการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ และการทวนสอบปริมาณก๊าซเรือนกระจก สอดคล้องตามมาตรฐาน ISO 14064-3 3) ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB) เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด และได้รับการขึ้นทะเบียนกับ อบก.

2. บทนิยาม

เรื่อง	รายละเอียด
ก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas)	ส่วนประกอบของก๊าซในบรรยากาศ ทั้งที่มีอยู่ในธรรมชาติและสร้างขึ้นโดยมนุษย์ ซึ่งสามารถดูดซับและปล่อยรังสีที่ความยาวคลื่นอยู่ในช่วงความถี่ของรังสีอินฟราเรดที่ถูกปล่อยออกมาจากพื้นผิวโลก ชั้นบรรยากาศ และก้อนเมฆ
การลดก๊าซเรือนกระจก	การลด ดูดซับ ดักจับ และกักเก็บก๊าซเรือนกระจก
ค่าศักยภาพในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP)	ค่าศักยภาพของก๊าซเรือนกระจกในการทำให้โลกร้อน ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการแผ่รังสีความร้อนและอายุของก๊าซนั้นๆ ในบรรยากาศ โดยคิดเทียบกับการแผ่รังสีความร้อนของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สำหรับโครงการ T-VER อ้างอิงค่า GWP จาก IPCC Fifth Assessment Report (AR5)
แหล่งปล่อยก๊าซเรือนกระจก	แหล่งหรือกระบวนการที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่บรรยากาศ
แหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจก	แหล่งหรือกระบวนการซึ่งก๊าซเรือนกระจกถูกดึงออกจากชั้นบรรยากาศ และกักเก็บอยู่ในองค์ประกอบทางกายภาพของชั้นชีวภาพ (Biosphere) ชั้นธรณีภาค (Geosphere) หรืออุทกภาค (Hydrosphere)
โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานชั้นสูง (Premium T-VER)	โครงการภาคสมัครใจประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้พัฒนาโครงการมีความประสงค์เข้าร่วมโดยสมัครใจ เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยกำหนดมาตรฐานชั้นสูงและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติภายใต้ข้อ 6 ของความตกลงปารีส
โครงการเดี่ยว (Single Project)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในที่ตั้งแห่งเดียว
โครงการแบบควบรวม (Bundling Projects)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน มีที่ตั้งหลายแห่ง และมีอายุโครงการของทุกแห่งเท่ากัน
โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)	โครงการ T-VER ที่มีการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน ต้องจัดทำกรอบแผนงานโครงการ และสามารถดำเนินโครงการเป็นกลุ่มโครงการย่อยๆ ภายใต้กรอบแผนงานได้ โดยยื่นคำขอขึ้นทะเบียนกลุ่ม

เรื่อง	รายละเอียด
	โครงการย่อยภายในระยะเวลาของกรอบแผนงานโครงการที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และสามารถกำหนดอายุโครงการของแต่ละกลุ่มโครงการย่อยแตกต่างกันได้
กลุ่มโครงการย่อย (Component Project Activities: CPA)	กลุ่มกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้โครงการแบบแผนงาน โดยต้องเป็นการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน และอาจมีที่ตั้งหลายแห่ง
ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participant)	บุคคล ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนาโครงการ T-VER และมีความรับผิดชอบในกระบวนการพัฒนาโครงการ T-VER เช่น จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) จัดทำเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนโครงการและการเปิดบัญชี จัดทำเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิต เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้พัฒนาโครงการอาจเป็นเจ้าของโครงการด้วยก็ได้
เจ้าของโครงการ (Project Owner)	บุคคลที่มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของโครงการ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต ทั้งนี้ เจ้าของโครงการสามารถทำสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิตกับผู้พัฒนาโครงการได้ กรณีผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน
ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (Validation and Verification Body: VVB)	นิติบุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ อบก. ให้เป็นผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจตามระเบียบที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด และทำหน้าที่ตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการภาคสมัครใจ และทวนสอบปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกของโครงการภาคสมัครใจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
หน่วยงานกำกับดูแล	องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. มีหน้าที่ในการดำเนินการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER รับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก และบริหารจัดการโครงการ T-VER
การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)	การแสดงว่าโครงการลดก๊าซเรือนกระจกมีการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Business as Usual) ตามแนวทางที่ อบก. กำหนด
รายการเทคโนโลยีที่เข้าข่ายโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ไม่ต้องพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Technology Positive List)	รายการเทคโนโลยีลดก๊าซเรือนกระจกที่มีความก้าวหน้า (advanced) และ/หรือมีราคาสูงกว่าเทคโนโลยีที่ใช้อยู่ทั่วไป หรือยังมีการใช้งานไม่แพร่หลายและ/หรือมีข้อจำกัดในการใช้งาน ตามที่ อบก. กำหนด
ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)	หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้ของโครงการ T-VER ตามประเภทโครงการ

เรื่อง	รายละเอียด
	ตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด โดยข้อเสนอแนะของ คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกรณีฐาน (Baseline Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกกรณีที่ไม่มีการดำเนินโครงการ T-VER โดยมีค่าต่ำกว่าการดำเนินงานตามปกติ (below business-as-usual) ยกเว้นโครงการประเภทที่ 13
ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินโครงการ (Project Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมภายในขอบเขตโครงการ
การปล่อยก๊าซเรือนกระจกนอกขอบเขตโครงการ (Leakage Emission)	ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นภายนอกขอบเขตการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นผลมาจากการกิจกรรมโครงการ
คาร์บอนเครดิต (Carbon Credit)	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้จากการดำเนินโครงการ T-VER ซึ่งได้รับการรับรองและบันทึกในระบบทะเบียนของ อบก. โดยมีหน่วยเป็น “ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (tCO ₂ eq)”
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)	องค์การสหประชาชาติ (United Nations) ได้รับรองเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งมีทั้งหมด 17 เป้าหมาย โดยจำแนกออกเป็น 5 มิติ ได้แก่ มิติสังคม (People) มิติเศรษฐกิจ (Prosperity) มิติสิ่งแวดล้อม (Planet) มิติสันติภาพและสถาบัน (Peace) และมิติหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership)
การป้องกันผลกระทบด้านลบ (safeguards)	การประเมินผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดจากโครงการและเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้โครงการมีผลกระทบด้านลบ (Do-no-net-Harm)
ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (non-permanence risk)	ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนเครดิตจากความไม่ถาวรของโครงการประเภทที่ 13 การลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร เช่น การบริหารโครงการ การเปลี่ยนผู้ถือครองที่ดิน การเกิดไฟไหม้ป่า แมลง อุบัติภัยต่างๆ รวมทั้งโครงการประเภทที่ 14 การดักจับ กักเก็บ และ/หรือการใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจกบางประเภท
เอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC)	เอกสารแจ้งชื่อผู้ประสานงานหลัก (Focal point) ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants) ชื่อโครงการ และที่ตั้งโครงการ และมีการลงนามโดยผู้พัฒนาโครงการ
เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD)	เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำและเสนอ ต่อ อบก. เพื่อขอขึ้นทะเบียนโครงการเป็นโครงการ T-VER เอกสารต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)

เรื่อง	รายละเอียด
<p>รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report)</p>	<p>รายงานการประเมินที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำและเสนอให้ อบก. พิจารณาและรับรองก่อนขอขึ้นทะเบียนโครงการ เนื้อหารายงานประกอบด้วย ผลการประเมินการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การพิจารณาเรื่องสิทธิต่างๆ (Rights) ตามกฎหมาย/ข้อบังคับในประเทศ และการประเมินและป้องกันผลกระทบด้านลบ (Safeguards) ตามกฎหมาย/ข้อบังคับ โดยการประเมินระดับผลกระทบด้านลบของโครงการ และการเสนอแนวทางการจัดการผลกระทบเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ (Do-no-net-harm) และต้องผ่านการตรวจสอบของ อบก.</p>
<p>การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation)</p>	<p>กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ และวิธีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่บันทึกในเอกสารข้อเสนอโครงการ ตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3 การตรวจสอบความใช้ได้ดำเนินการโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)</p>
<p>รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)</p>	<p>เอกสารที่ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ออกให้ผู้พัฒนาโครงการภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) เพื่อให้การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</p>
<p>การติดตามผล (Monitoring)</p>	<p>กิจกรรมที่ผู้พัฒนาโครงการดำเนินการรวบรวมและบริหารจัดการข้อมูลการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างการดำเนินโครงการ T-VER ทั้งโดยตรงและทางอ้อมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ</p>
<p>รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR)</p>	<p>เอกสารที่ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำขึ้นหลังจากที่โครงการลดก๊าซเรือนกระจกได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER สำหรับใช้ในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ต่อ อบก. และต้องผ่านการทวนสอบโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)</p>
<p>รายงานการติดตามประเมินผล การพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Monitoring Report)</p>	<p>รายงานการติดตามประเมินผลที่ผู้พัฒนาโครงการจัดทำหลังจากการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผลการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบของโครงการตามแนวทางที่ อบก. กำหนด และต้องผ่านการตรวจสอบโดย อบก.</p>
<p>รายงานการติดตามประเมินผล ความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Report)</p>	<p>รายงานการติดตามประเมินผลที่ผู้พัฒนาโครงการจัดทำหลังจากการดำเนินโครงการเพื่อประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการตามแนวทางที่ อบก. กำหนด และต้องผ่านการทวนสอบโดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB)</p>

เรื่อง	รายละเอียด
การทวนสอบ (Verification)	กระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ T-VER ในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก(Monitoring Report: MR) ตามหลักเกณฑ์การทวนสอบ (Verification) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3
รายงานการทวนสอบ (Verification Report)	เอกสารที่ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ออกให้ผู้พัฒนาโครงการภายหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการทวนสอบ (Verification) เพื่อให้การรับรองคาร์บอนเครดิตที่ลดได้จากโครงการ T-VER ตามหลักเกณฑ์การพัฒนาโครงการ T-VER ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก.	กิจกรรมที่ อบก. ได้กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER หลังการขึ้นทะเบียนโครงการโดยมีการติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปีตลอดระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการ โดยเจ้าหน้าที่ อบก. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก อบก.
เครดิตสำรอง (Buffer Credits)	ปริมาณก๊าซเรือนกระจกของผู้พัฒนาโครงการที่ได้รับการรับรองตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) ซึ่ง อบก. ได้หักไว้และบันทึกในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตของ อบก. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงจากความไม่ถาวรของการดำเนินโครงการประเภทที่ 13 เว้นแต่เป็นกิจกรรมลดก๊าซมีเทนและ/หรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร และโครงการประเภทที่ 14 ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด

3. ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER

เรื่อง	รายละเอียด
1. ประเภทโครงการ	<p>โครงการที่สามารถเข้าร่วมดำเนินโครงการ T-VER ต้องเข้าข่ายประเภทโครงการดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. พลังงานหมุนเวียนหรือพลังงานที่ใช้ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล 2. การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตไฟฟ้าและการผลิตความร้อน 3. การใช้ระบบขนส่งสาธารณะ 4. การใชยานพาหนะไฟฟ้า 5. การเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องยนต์ 6. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคารและโรงงาน และในครัวเรือน 7. การปรับเปลี่ยนสารทำความเย็นธรรมชาติ 8. การใช้วัสดุทดแทนปูนเม็ด 9. การจัดการขยะมูลฝอย 10. การจัดการน้ำเสียชุมชน 11. การนำก๊าซมีเทนกลับมาใช้ประโยชน์ 12. การจัดการน้ำเสียอุตสาหกรรม 13. การลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร 14. การดักจับ กักเก็บ และ/หรือการใช้ประโยชน์จากก๊าซเรือนกระจก 15. อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด <p>* อ้างอิงจากแนวทางและกลไกการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิตที่คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเห็นชอบเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2565</p>
2. ชนิดของก๊าซเรือนกระจก	<p>โครงการ T-VER จะครอบคลุมก๊าซเรือนกระจก 7 ชนิด คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) 2. ก๊าซมีเทน (CH₄) 3. ก๊าซไนตรัสออกไซด์ (N₂O) 4. ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (HFCs) 5. ก๊าซเปอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs) 6. ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (SF₆) 7. ก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (NF₃)

เรื่อง	รายละเอียด																					
<p>3. ขนาดโครงการ</p>	<p>ขนาดโครงการแบ่งตามปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้</p> <table border="1" data-bbox="555 293 1385 1182"> <thead> <tr> <th rowspan="2">กิจกรรม</th> <th colspan="3">ขนาดของโครงการ T-VER</th> </tr> <tr> <th>ขนาดเล็กมาก (Micro scale)</th> <th>ขนาดเล็ก (Small scale)</th> <th>ขนาดใหญ่ (Large scale)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 1,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 16,000 tCO₂eq/y</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนอื่นๆ</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 20,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO₂eq/y</td> <td>ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 60,000 tCO₂eq/y</td> </tr> <tr> <td>การผลิตพลังงานหมุนเวียนไม่เกิน 5 MW</td> <td>การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW</td> <td>การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 15 MW</td> </tr> <tr> <td>ลดการใช้พลังงานไม่เกิน 20 GWh</td> <td>ลดการใช้พลังงานมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh</td> <td>ลดการใช้พลังงานมากกว่า 60 GWh</td> </tr> </tbody> </table>	กิจกรรม	ขนาดของโครงการ T-VER			ขนาดเล็กมาก (Micro scale)	ขนาดเล็ก (Small scale)	ขนาดใหญ่ (Large scale)	การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 1,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 16,000 tCO ₂ eq/y	การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนอื่นๆ	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 20,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 60,000 tCO ₂ eq/y	การผลิตพลังงานหมุนเวียนไม่เกิน 5 MW	การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW	การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 15 MW	ลดการใช้พลังงานไม่เกิน 20 GWh	ลดการใช้พลังงานมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh	ลดการใช้พลังงานมากกว่า 60 GWh
กิจกรรม	ขนาดของโครงการ T-VER																					
	ขนาดเล็กมาก (Micro scale)	ขนาดเล็ก (Small scale)	ขนาดใหญ่ (Large scale)																			
การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคป่าไม้และการเกษตร	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 1,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 1,000 แต่ไม่เกิน 16,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 16,000 tCO ₂ eq/y																			
การลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนอื่นๆ	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมไม่เกิน 20,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 20,000 แต่ไม่เกิน 60,000 tCO ₂ eq/y	ลดก๊าซเรือนกระจก รวมมากกว่า 60,000 tCO ₂ eq/y																			
	การผลิตพลังงานหมุนเวียนไม่เกิน 5 MW	การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 5 MW แต่ไม่เกิน 15 MW	การผลิตพลังงานหมุนเวียนมากกว่า 15 MW																			
	ลดการใช้พลังงานไม่เกิน 20 GWh	ลดการใช้พลังงานมากกว่า 20 GWh แต่ไม่เกิน 60 GWh	ลดการใช้พลังงานมากกว่า 60 GWh																			
<p>4. ลักษณะการดำเนินโครงการ</p>	<p>การดำเนินโครงการ T-VER เป็นการดำเนินกิจกรรมระดับโครงการ (Project based) โดยแบ่งรูปแบบการพัฒนาโครงการ T-VER ออกเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้</p> <p>1) โครงการเดี่ยว (Single Project) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในที่ตั้งแห่งเดียว</p> <p>2) โครงการแบบควรรวม (Bundling Projects) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกลักษณะเดียวกัน ประเภทโครงการเหมือนกัน แต่มีที่ตั้งหลายแห่ง สามารถรวมเป็น 1 โครงการได้ โดยมีข้อกำหนด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีระยะเวลาคิดเครดิตในช่วงเวลาเดียวกันทุกพื้นที่ของโครงการ - ต้องระบุรายละเอียดของโครงการย่อยทุกโครงการในเอกสารข้อเสนอโครงการ - กรณีทุกพื้นที่ของโครงการรวมกันแล้วเป็นโครงการขนาดใหญ่ ต้องผ่านการพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานปกติ (Additionality) ในทุกพื้นที่ 																					

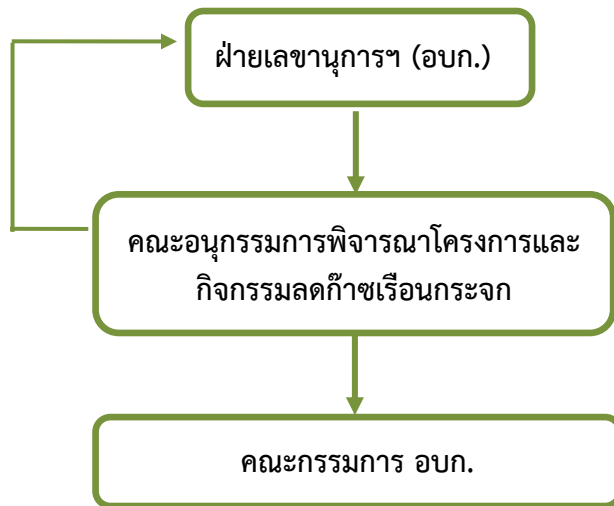
เรื่อง	รายละเอียด
	<p>3) โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)</p> <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มโครงการย่อย (Component Project Activities: CPA) เป็นประเภทโครงการเดียวกันกับที่เสนอโครงการ T-VER แบบแผนงาน - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) ใช้ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจก (T-VER Methodology) เดียวกันกับที่เสนอโครงการ T-VER แบบแผนงาน - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) สามารถกำหนดระยะเวลาคิดเครดิตได้แตกต่างกัน - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ของแต่ละกลุ่มโครงการย่อย (CPA) ต้องเป็นโครงการขนาดเล็กมาก (Micro scale) - การเพิ่มกลุ่มโครงการย่อย (CPA) อยู่ในกรอบอายุของโครงการ T-VER แบบแผนงาน (PoA) ที่ได้รับการขึ้นทะเบียน - กลุ่มโครงการย่อย (CPA) ต้องใช้วิธีการติดตามผลการลดก๊าซเรือนกระจกตามแนวทางที่ระบุในเอกสารโครงการ T-VER แบบแผนงาน (PoA) - กรณีการเพิ่ม CPA ถัดไป เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อย ไม่ต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) จากผู้ประเมินภายนอกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย - ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้ของกลุ่มโครงการย่อย (CPA) ทุกโครงการภายใต้โครงการ T-VER แบบแผนงาน รวมกันแล้วต้องไม่เกิน 60,000 ตันคาร์บอนได้ออกไซด์เทียบเท่าต่อปี (tCO₂eq/year)
<p>5. คุณสมบัติของโครงการ</p>	<p>โครงการใดที่ประสงค์จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER ต้องเป็นกิจกรรมที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยที่สามารถตรวจวัดการลดก๊าซเรือนกระจกได้จริง (real) และถาวร (permanent) มีการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (additional) ไม่มีการนับซ้ำ (double counting) สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน (sustainable development) และมีการป้องกันผลกระทบด้านลบ (safeguards) ทำให้โครงการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ (do-no-net harm) ตามแนวทางที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</p>
<p>6. เงื่อนไขโครงการ</p>	<p>ผู้พัฒนาโครงการต้องเริ่มกระบวนการพัฒนากิจกรรมเป็นโครงการ T-VER ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ (Project start date) โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการประเภทที่ 1-12 ต้องขอขึ้นทะเบียนภายใน 3 ปี นับจากวันเริ่มดำเนินโครงการ - โครงการประเภทที่ 13 และโครงการประเภทที่ 14 ต้องขอขึ้นทะเบียนภายใน 5 ปี นับจากวันเริ่มดำเนินโครงการ - โครงการประเภทที่ 15 ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด

เรื่อง	รายละเอียด												
7. วันที่เริ่มดำเนินโครงการ (Project start date)	วันที่เริ่มดำเนินโครงการให้เป็นไปตามที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER methodology) กำหนด												
8. วันที่ขึ้นทะเบียนโครงการ (Registration Date)	วันที่คณะกรรมการ อบก. เห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER												
9. วันที่เริ่มคิดเครดิต (Crediting start date)	วันถัดไปหลังจากวันที่ขึ้นทะเบียนโครงการ โดย อบก. จะแจ้งวันที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER เว้นโครงการประเภทที่ 13 เป็นวันเดียวกับวันที่เริ่มดำเนินโครงการ												
10. ระยะเวลาคิดเครดิต (Crediting Period)	<p>กำหนดระยะเวลาคิดเครดิตหรืออายุโครงการของโครงการเดี่ยวและโครงการแบบควรรวม โครงการแบบแผนงาน กลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน เป็นไปตามประเภทของกิจกรรมโครงการ ดังนี้</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr style="background-color: #fce4d6;"> <th style="width: 30%;">ประเภทโครงการ</th> <th style="width: 30%;">ระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการเดี่ยวและโครงการแบบควรรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)</th> <th style="width: 30%;">อายุของกรอบแผนงาน (ปี)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 13-14</td> <td style="text-align: center;">15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกกำหนดระยะเวลาคิดเครดิตไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด</td> <td style="text-align: center;">60</td> </tr> <tr> <td>โครงการประเภทที่ 15</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด</td> </tr> </tbody> </table>	ประเภทโครงการ	ระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการเดี่ยวและโครงการแบบควรรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)	อายุของกรอบแผนงาน (ปี)	โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร	5	20	โครงการประเภทที่ 13-14	15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกกำหนดระยะเวลาคิดเครดิตไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด	60	โครงการประเภทที่ 15	ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด	
ประเภทโครงการ	ระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการเดี่ยวและโครงการแบบควรรวม และกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (ปี)	อายุของกรอบแผนงาน (ปี)											
โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร	5	20											
โครงการประเภทที่ 13-14	15 เว้นกรณีที่ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกกำหนดระยะเวลาคิดเครดิตไว้ให้ใช้ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด	60											
โครงการประเภทที่ 15	ตามประกาศที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด												
11. การต่ออายุโครงการ (Renewal of crediting period)	โครงการ T-VER ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนประสงค์จะขอต่ออายุโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องส่งใบคำขอต่ออายุโครงการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน แต่ไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อนอายุโครงการหมดอายุลง หากพ้นกำหนดนี้ โครงการจะไม่สามารถขอต่ออายุได้ และต้องส่งเอกสารการขอต่ออายุไปยัง อบก. ภายใน 1 ปี นับจากอายุโครงการหมดอายุลง หากพ้นกำหนดนี้ โครงการจะไม่สามารถขอต่ออายุได้ โดยโครงการสามารถต่ออายุได้จำนวน 2 ครั้ง												

เรื่อง	รายละเอียด
12. การพิสูจน์การดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality)	ผู้พัฒนาโครงการประเมินการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ โดยใช้แนวทางการพิสูจน์การดำเนินงานจากการดำเนินงานตามปกติ สำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย มาตรฐานขั้นสูง ตามที่ อบก. กำหนด
13. การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่	ผู้พัฒนาโครงการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมตามแนวทางที่ อบก. กำหนด เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่างๆ และสรุปผลการประชุมและข้อคิดเห็นที่ได้รับใน (ร่าง) เอกสารข้อเสนอโครงการฉบับแรกที่จะส่งให้ อบก. โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) จะตรวจสอบความคิดเห็นที่ได้รับและการดำเนินการของโครงการต่อความคิดเห็นที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมโครงการในขั้นตอนการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ
14. การส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC) ไปยัง อบก.	ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารที่แจ้งชื่อผู้ประสานงานหลัก (Focal point) ผู้พัฒนาโครงการ (Project Participants) ชื่อโครงการ และที่ตั้งโครงการ ที่มีการลงนามโดยผู้พัฒนาโครงการทุกราย ไปยัง อบก. ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อให้ อบก. ทราบว่าจะมีการพัฒนาโครงการ T-VER และใช้ในการติดต่อประสานงาน
15. การประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment)	โครงการต้องสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยมากกว่า 2 ด้าน และมีการจัดการเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ
16. การรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ	อบก. จะเผยแพร่ (ร่าง) เอกสารข้อเสนอโครงการในเว็บไซต์ของ อบก. เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) จะพิจารณาความเห็นที่ได้รับเพื่อประกอบในการตรวจสอบความใช้ได้ของโครงการ และ อบก. จะนำความเห็นที่ได้รับมาประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
17. การตรวจสอบความใช้ได้ (validate) และการทวนสอบ (verify)	เอกสารโครงการต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้ (validate) และทวนสอบ (verify) โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) โดยผู้ประเมินภายนอกฯ ต้องได้รับการขึ้นทะเบียนจาก อบก.
18. การป้องกันการนับซ้ำหรือการนำไปใช้ซ้ำ	โครงการที่จะพัฒนาเป็นโครงการ T-VER จะต้องมีการดำเนินงานเพื่อป้องกันการนับซ้ำ/นำไปใช้ซ้ำ ดังนี้ 18.1 การป้องกันการนับซ้ำจากการขอรับรองโครงการ 1) ผู้พัฒนาโครงการและผู้ที่อยู่ในโครงการ จะต้องไม่ขอรับการรับรอง “โครงการที่มีขอบเขตการดำเนินงานเดียวกัน” จากกระบวนการให้การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกอื่น

เรื่อง	รายละเอียด
	<p>2) ในกรณีที่มีการขอรับการรับรองโครงการหลายโครงการซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นนิติบุคคล (หรือบุคคล) เดียวกัน และแยกยื่นคำขอรับรองโครงการ ผู้พัฒนาโครงการจะต้องระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ (ภายใต้หัวข้อการนับซ้ำ) ว่าโครงการใดได้ขอรับการรับรองจากโครงการ T-VER และโครงการใดขอรับรองจากระบบการให้การรับรองอื่นด้วย และต้องพิสูจน์ว่าจะไม่มีการนับซ้ำ (คาร์บอนเครดิต) เกิดขึ้น</p> <p>18.2 การป้องกันการนับซ้ำจากการรายงานหรือประกาศผลการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยสมัครใจ</p> <p>หลังจากที่มีการให้การรับรองและโอนคาร์บอนเครดิตให้กับบุคคล/นิติบุคคลที่ 3 แล้ว ผู้พัฒนาโครงการและผู้ที่อยู่ในโครงการจะไม่สามารถถือสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิตดังกล่าวได้</p> <p>18.3 การป้องกันการนับซ้ำจากการขอรับรองใบรับรองสิทธิในการเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Certificate: REC)</p> <p>กรณีโครงการที่เป็นการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน และมีการขอรับรองใบรับรองสิทธิในการเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Certificate: REC) จะไม่สามารถขอรับรองคาร์บอนเครดิตในช่วงระยะเวลาคิดเครดิตเดียวกันกับที่มีการขอใบรับรอง REC ได้</p>

4. โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

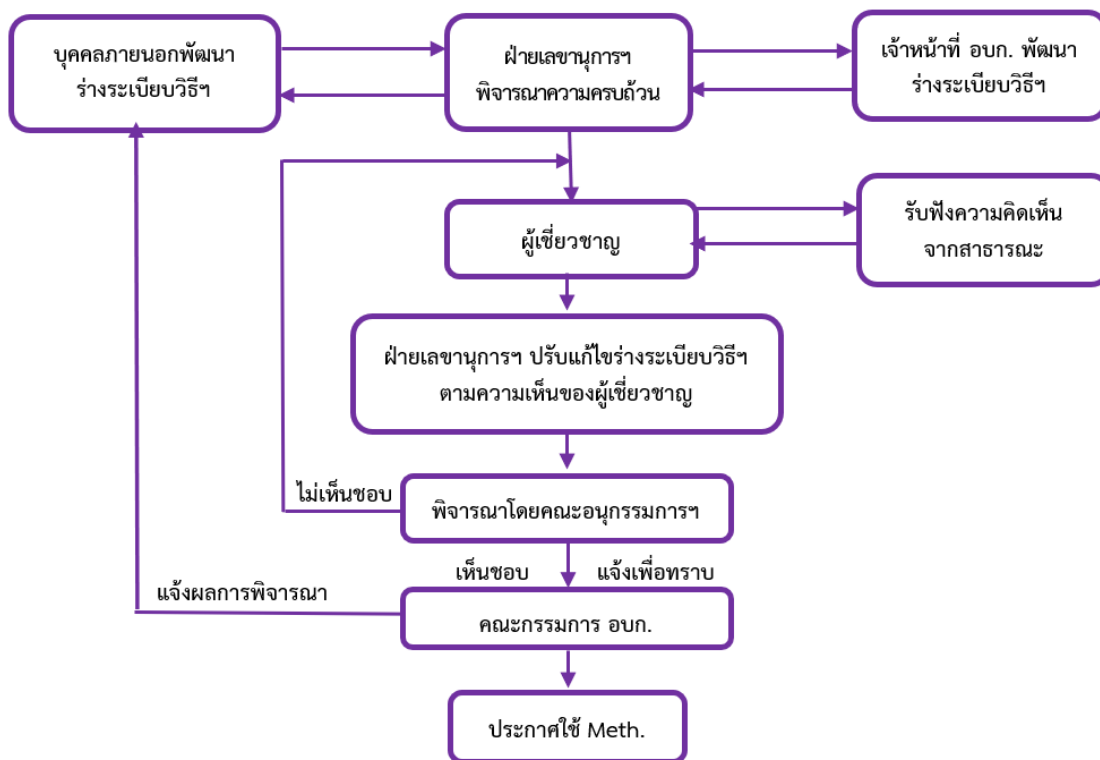
รูปที่ 4-1 โครงสร้างการบริหารจัดการโครงการ T-VER

เรื่อง	รายละเอียด
1. กรอบการดำเนินงาน	<p>โครงการ T-VER บริหารจัดการโดย องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. โดยมีคณะบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คณะกรรมการ อบก. 2) คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก
2. คณะกรรมการ อบก.	<p>อำนาจหน้าที่คณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (อบก.) เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562</p>
3. คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก	<p><u>หน้าที่</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) พิจารณากลับกรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) และปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ตามมาตรฐานที่องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการและรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก 2) พิจารณาและให้ความเห็นต่อหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน และรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก และหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) เสนอต่อคณะกรรมการ อบก. เห็นชอบและประกาศใช้ 3) พิจารณาและให้ความเห็นต่อระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) เครื่องมือการคำนวณ (Tool) ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) และให้ความเห็นชอบ ทบทวนปรับปรุง และยกเลิกระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ เครื่องมือการคำนวณ และค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เสนอต่อคณะกรรมการ อบก. เพื่อทราบและประกาศใช้ 4) พิจารณาและให้ความเห็นต่อการขึ้นทะเบียน พัก และเพิกถอน ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) เสนอต่อคณะกรรมการ อบก. เห็นชอบ 5) ปฏิบัติงานอื่นใด ตามที่คณะกรรมการ อบก. มอบหมาย <p><u>องค์ประกอบ</u></p> <p>ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน และอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการ อบก. เห็นสมควร</p>

5. การพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology)

ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจอาจพัฒนาโดยเจ้าหน้าที่ อบก. หรือบุคคลภายนอก โดยมีขั้นตอนการพัฒนาระเบียบวิธีฯ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ อบก. หรือบุคคลภายนอกจัดทำร่างระเบียบวิธีฯ ตามรูปแบบเอกสารที่ อบก. กำหนด
2. กรณีที่บุคคลภายนอกเป็นผู้พัฒนาร่างระเบียบวิธีฯ ให้จัดส่งร่างระเบียบวิธีฯ ไปยัง อบก. โดยระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ เบอร์โทรศัพท์ และ E-mail
3. อบก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบเอกสาร ภายในระยะเวลา 10 วันทำการ หากไม่ถูกต้องจะแจ้งให้ผู้พัฒนาระเบียบวิธีฯ ปรับปรุงแก้ไข
4. อบก. เสนอร่างระเบียบวิธีฯ ที่ผ่านการตรวจสอบความสมบูรณ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความคิดเห็น ทั้งนี้ อบก. จะเชิญผู้พัฒนาระเบียบวิธีฯ มาตอบข้อซักถามตามความเหมาะสม พร้อมนี้ อบก. เผยแพร่ร่างระเบียบวิธีฯ บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นเวลา 30 วัน เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
5. อบก. ปรับแก้ไขร่างระเบียบวิธีฯ ตามข้อคิดเห็นที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญและความคิดเห็นที่ได้รับจากสาธารณะ
6. อบก. เสนอร่างระเบียบวิธีฯ ให้คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกพิจารณา กรณีที่คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นให้แก้ไขร่างระเบียบวิธีฯ อบก. อาจขอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม และเชิญผู้พัฒนาระเบียบวิธีฯ มาตอบข้อซักถามตามความเหมาะสม
7. อบก. นำเสนอระเบียบวิธีฯ ที่ได้รับการรับรองให้คณะกรรมการ อบก. ทราบ
8. อบก. แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้พัฒนาระเบียบวิธีฯ ทราบ

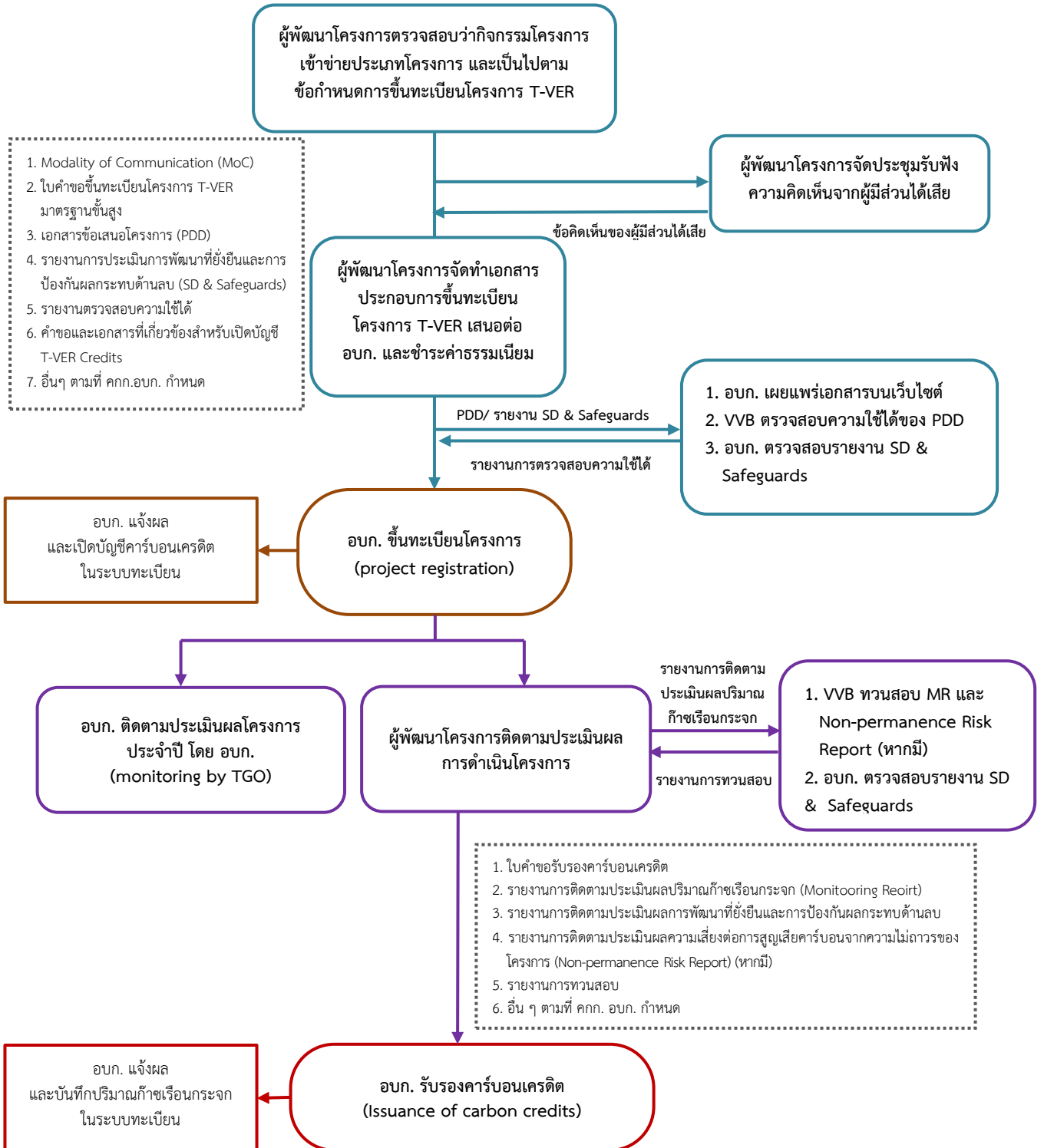

รูปที่ 5-1 ขั้นตอนการพัฒนาระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ

กรณีที่ อบก. ประกาศระเบียบวิธีฯ ฉบับใหม่ ผู้พัฒนาโครงการสามารถใช้ระเบียบวิธีฯ ฉบับเดิมได้ไม่เกิน 180 วัน นับจากวันที่ระเบียบวิธีฯ ฉบับใหม่ประกาศใช้

6. การพัฒนาโครงการ Premium T-VER

การพัฒนาโครงการ T-VER ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER และขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิต โดยผู้พัฒนาโครงการจะต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาโครงการ T-VER ส่งไปยัง อบก. เพื่อขอขึ้นทะเบียนหรือรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกรายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนาโครงการ Premium T-VER ในภาพรวม ดังแสดงในรูปที่ 6-1

รูปที่ 6-1 การพัฒนาโครงการ Premium T-VER ในภาพรวม

6.1 การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์โครงการ T-VER ซึ่งเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ผู้พัฒนาโครงการต้องได้รับรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) จากผู้ประเมินภายนอกฯ เพื่อนำไปประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ต่อไป นอกจากนี้ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report) เพื่อให้ อบก. ตรวจสอบและใช้ประกอบการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ

6.1.1 หลักเกณฑ์การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER

- (1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย T-VER มาตรฐานขั้นสูง
- (2) มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย และมีการรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะอย่างโปร่งใส
- (3) กิจกรรมโครงการไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบ หรือมีแผนการจัดการบรรเทาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบด้านลบ และสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มากกว่า 2 ด้าน
- (4) กิจกรรมโครงการเป็นการดำเนินงานเพิ่มเติมจากการดำเนินงานตามปกติ (Additionality) ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
- (5) กิจกรรมโครงการสอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ
- (6) เป็นโครงการที่ประเมินศักยภาพการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของโครงการตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในข้อ (5)
- (7) เอกสารข้อเสนอโครงการต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ ยกเว้นกลุ่มโครงการย่อยของโครงการแบบแผนงานตั้งแต่กลุ่มโครงการย่อยลำดับที่ 2 เป็นต้นไป
- (8) ใช้วิธีการติดตามผลและรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจในข้อ (5)

6.1.2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบเดี่ยวและแบบควบรวม

โครงการ T-VER แบบเดี่ยว (Single Project) เป็นรูปแบบโครงการที่มีที่ตั้งแห่งเดียว โครงการ T-VER แบบควบรวม (Bundling Project) เป็นรูปแบบโครงการที่ดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกประเภทเดียวกัน มีที่ตั้งหลายแห่ง สามารถรวมหลายที่ตั้งมาเป็นโครงการเดียวกันได้ โครงการ T-VER แบบเดี่ยวหรือแบบควบรวม ผู้พัฒนาโครงการจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) จำนวน 1 ฉบับ ต่อโครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้พัฒนาโครงการตรวจสอบว่ากิจกรรมโครงการเข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนดและเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER

- 2) ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC) ไปยัง อบก. ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
 - 3) ผู้พัฒนาโครงการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียตามแนวทางที่ อบก. กำหนด ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
 - 4) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำร่างเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) และให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ตรวจสอบความใช้ได้ของร่างเอกสารข้อเสนอโครงการ และจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report)
 - 5) ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งร่างเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม
 - 6) อบก. เผยแพร่เอกสารที่ได้รับในข้อ 5) บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นเวลา 30 วัน เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
 - 7) ผู้ประเมินภายนอกฯ นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการ และจัดส่งรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ให้ผู้พัฒนาโครงการ
 - 8) อบก. นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และให้ผู้พัฒนาโครงการปรับแก้ไขรายงาน (หากมี)
 - 9) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ ไปยัง อบก.
 - 10) อบก. รับเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนจากผู้พัฒนาโครงการและดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ชัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก อบก. หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่องค์การได้รับคำขอ
- หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมตามกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ
- 11) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER หรือไม่หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม
 - 12) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณาความถูกต้องของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ต่อไป
 - 13) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่

คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER เป็นที่วันที่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียน

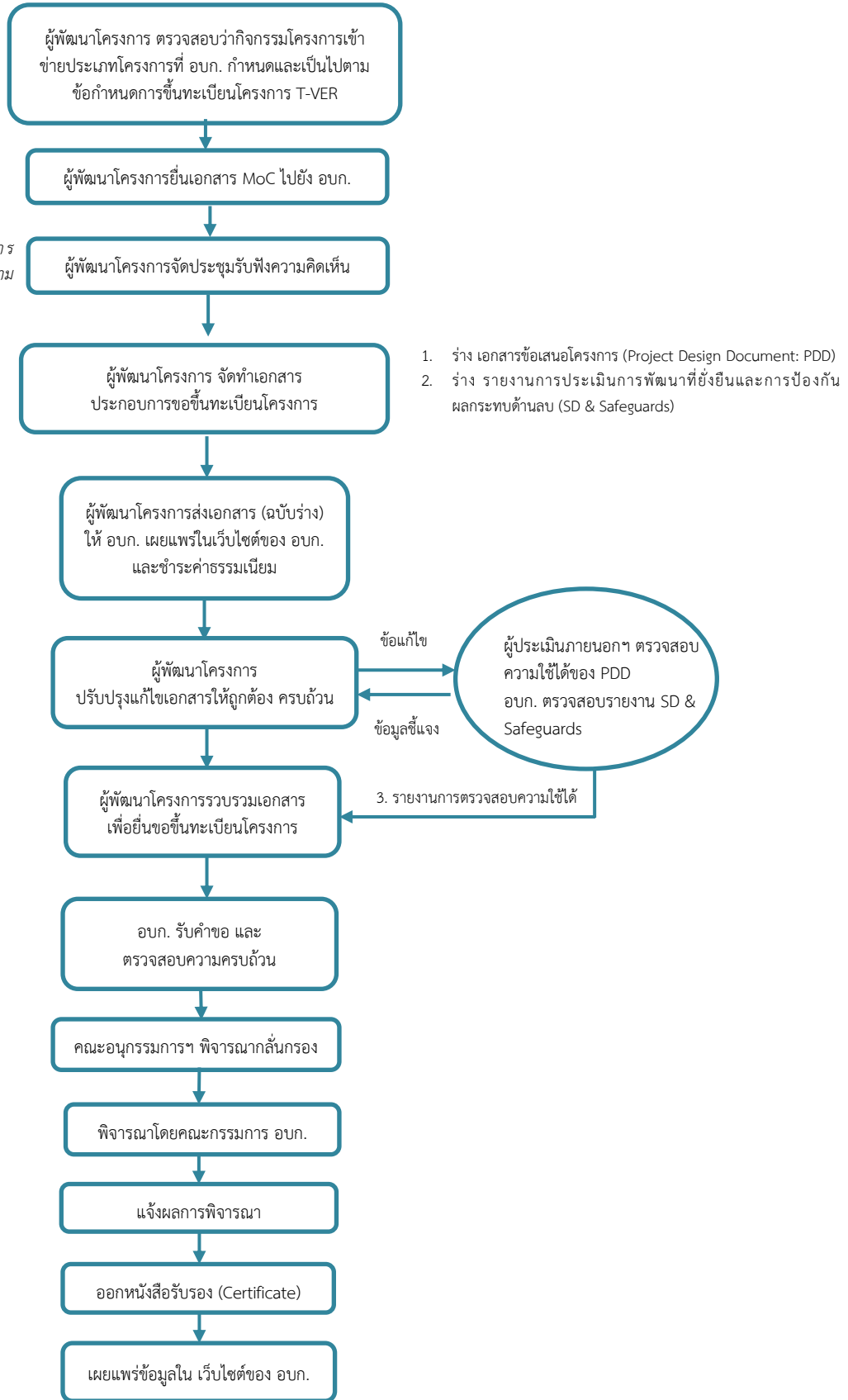
14) อบก. แจ้งผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate)

การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการ อบก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-1 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER แบบเดี่ยวและแบบควรรวม

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง สำหรับโครงการเดี่ยว หรือโครงการแบบควรรวม	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) (ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ)	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (หากมี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (หากมี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (หากมี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (หากมี)	✓	-	1
5. หนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคล สำเนาหนังสือการจัดตั้งกลุ่มบุคคล หรือคณะบุคคล หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้พัฒนาโครงการ แล้วแต่กรณี (ทุกรายที่เป็นผู้พัฒนาโครงการ)	✓	-	1
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ (Excel file)	✓	-	1
7. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขอ นำส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
8. เอกสารประกอบการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการซื้อ การขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
9. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

* ผู้พัฒนาโครงการต้องยื่นเอกสาร MoC ไปยัง อบก. และจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ก่อนวันเริ่มดำเนินโครงการ

รูปที่ 6-2 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบเดี่ยวและแบบควบรวม

6.1.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน (T-VER Programme of Activities Design Document: T-VER-PoA-DD) และเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สำหรับกลุ่มโครงการย่อย กลุ่มที่ 1 และเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER แบบแผนงาน มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ผู้พัฒนาโครงการตรวจสอบว่ากิจกรรมโครงการเข้าข่ายประเภทโครงการที่ อบก. กำหนดและเป็นไปตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER
- 2) ผู้พัฒนาโครงการส่งเอกสารแจ้งความประสงค์ในการพัฒนาโครงการ T-VER (Modality of communication: MoC) ไปยัง อบก. ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
- 3) ผู้พัฒนาโครงการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียตามแนวทางที่ อบก. กำหนด ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ
- 4) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำร่างเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน (T-VER-PoA-DD) และเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงานสำหรับกลุ่มโครงการย่อยที่ 1 (T-VER-CPA-DD) และให้ผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ตรวจสอบความใช้ได้ของร่างเอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงานและเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงานสำหรับกลุ่มโครงการย่อยที่ 1 และจัดทำรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Assessment Report)
- 5) ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งร่าง T-VER-PoA-DD และ T-VER-CPA-DD สำหรับกลุ่มโครงการย่อยกลุ่มที่ 1 และรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม
- 6) อบก. เผยแพร่เอกสารที่ได้รับในข้อ 5) บนเว็บไซต์ของ อบก. เป็นเวลา 30 วัน เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสาธารณะ
- 7) ผู้ประเมินภายนอกฯ นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบความใช้ได้ของ T-VER-PoA-DD และ T-VER-CPA-DD และจัดส่งรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ให้ผู้พัฒนาโครงการ
- 8) อบก. นำความเห็นที่ได้รับไปใช้ประกอบการตรวจสอบรายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ และให้ผู้พัฒนาโครงการปรับแก้ไขรายงาน (หากมี)
- 9) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขึ้นทะเบียนโครงการ ไปยัง อบก.
- 10) อบก. รับเอกสารประกอบการขอขึ้นทะเบียนจากผู้พัฒนาโครงการและดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ชัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่รับแจ้งจาก อบก. หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่ อบก. ได้รับคำขอ

หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่ หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ

- 11) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER หรือไม่หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการ ณ ที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม
- 12) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณาความถูกต้องของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ต่อไป
- 13) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER ให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบให้ขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER เป็นวันที่วันที่โครงการได้รับการขึ้นทะเบียน
- 14) อบก. แจ้งผลการพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate)

ทั้งนี้ การพิจารณาขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-2 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER มาตรฐานขั้นสูง สำหรับโครงการแบบแผนงาน	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการแบบแผนงาน (T-VER Programme of Activities Design Document: T-VER-PoA-DD) ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สำหรับกลุ่มโครงการย่อยที่ 1 ที่ผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
4. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
5. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) ของกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1

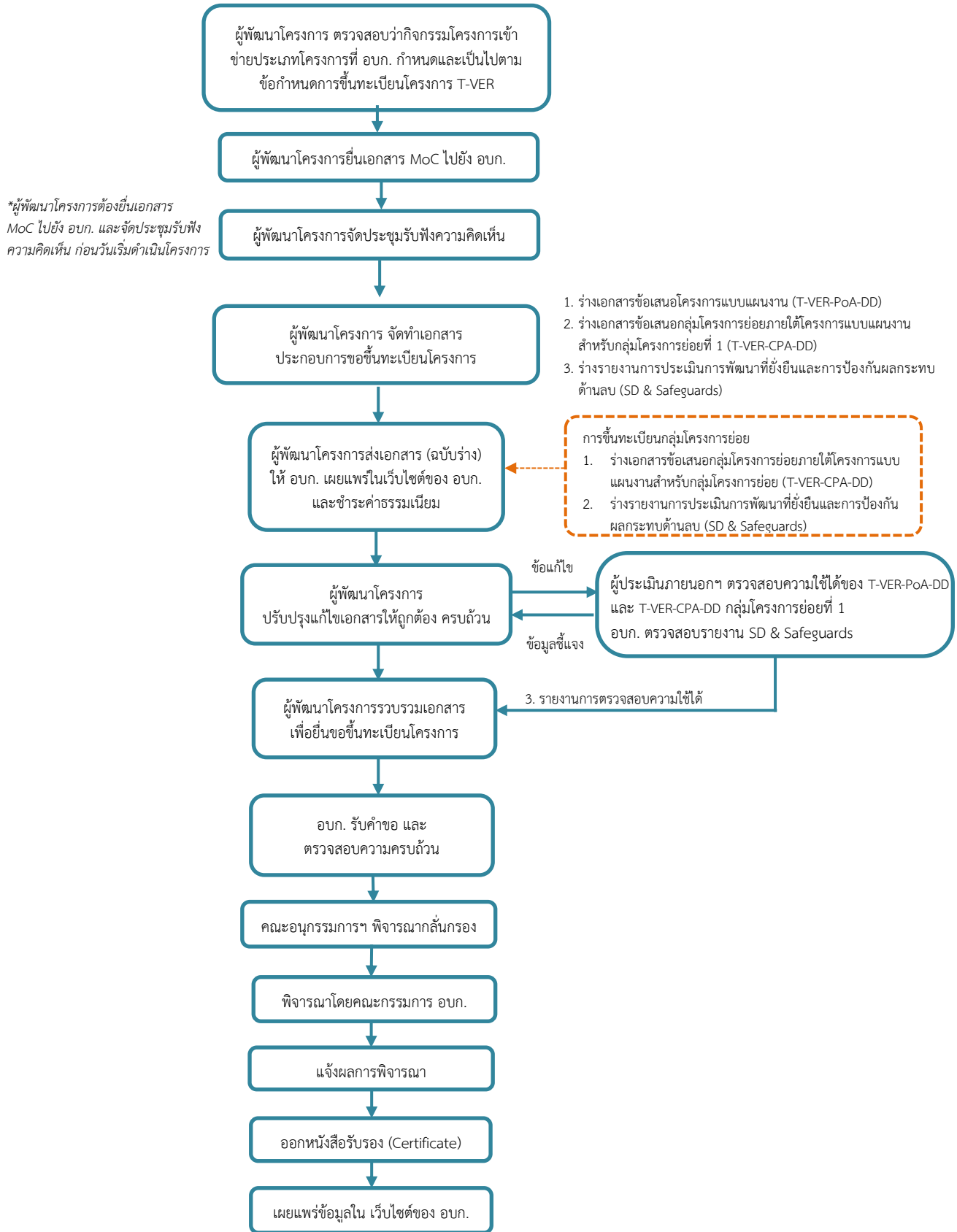
รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (หากมี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (หากมี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (หากมี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (หากมี)	✓	-	1
6. หนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคล สำเนาหนังสือการจัดตั้งกลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคล หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้พัฒนาโครงการ แล้วแต่กรณี (ทุกรายที่เป็นผู้พัฒนาโครงการ)	✓	-	1
7. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขออนุญาตส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
9. เอกสารประกอบการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียน การซื้อ การขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
10. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

6.1.3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อยตั้งแต่กลุ่มโครงการย่อยที่สองเป็นต้นไป

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สำหรับกลุ่มโครงการย่อยที่ 2 เป็นต้นไป ไม่ต้องผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ และเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย ดังตารางที่ 6-3

ตารางที่ 6-3 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย (CPA) สำหรับโครงการ Premium T-VER

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอขึ้นทะเบียนกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD)	✓	-	1
3. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report) ของกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (หากมี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (หากมี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (หากมี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (หากมี)	✓	-	1
4. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของกลุ่มโครงการย่อย	✓	-	1
5. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขออนุญาตเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1
6. เอกสารหรือสัญญาตกลงกรรมสิทธิ์ในคาร์บอนเครดิต (กรณีที่ผู้พัฒนาโครงการกับเจ้าของโครงการเป็นคนละรายกัน)	✓	-	1

รูปที่ 6-3 ขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER แบบแผนงาน

6.2 การรับรองคาร์บอนเครดิตโครงการ Premium T-VER

ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) ให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ โครงการ T-VER ซึ่งรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Report) (หากมี) ต้องได้รับการทวนสอบ (Verification) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) ซึ่งจะกำหนดปริมาณเครดิตที่ต้องสำรอง (buffer credits) ไว้ในบัญชีเครดิตสำรอง (buffer account) ของระบบทะเบียน เพื่อเป็นหลักประกันความเสี่ยงกรณีที่เกิดการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องได้รับรายงานการทวนสอบ (Verification Report) จากผู้ประเมินภายนอกฯ เพื่อนำไปประกอบการยื่นขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาร์บอนเครดิต) นอกจากนี้ ผู้พัฒนาโครงการต้องจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (SD & Safeguards Monitoring Report) เพื่อให้ อบก. ตรวจสอบและใช้ประกอบการพิจารณารับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก

6.2.1 หลักเกณฑ์การพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิต

- 1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย
- 2) ติดตามผลการลดและ/หรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจก และเก็บข้อมูลโครงการ Premium T-VER ตามที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการที่ได้ยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER และหากมีการเปลี่ยนแปลงให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ อบก. กำหนด
- 3) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ขอรับการรับรองคาร์บอนเครดิต ต้องคำนวณตามระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) ตามที่ได้เสนอในเอกสารข้อเสนอโครงการที่ได้ยื่นขอขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER ทั้งนี้หากโครงการมีการเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ให้ต้องคำนวณตามระเบียบวิธีฯ ตามที่ได้ขอเปลี่ยนแปลง
- 4) รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ ต้องได้รับการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ

6.2.2 ขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิต

โครงการแบบเดี่ยวและแบบควมรวม

ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก จำนวน 1 ฉบับต่อโครงการต่อครั้งที่ขอการรับรอง

โครงการแบบแผนงาน

ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก จำนวน 1 ฉบับต่อโครงการแบบแผนงานต่อครั้งที่ขอการรับรอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกครอบคลุมผลการดำเนินงานของกลุ่มโครงการย่อยที่ได้รับการขึ้นทะเบียนภายใต้โครงการแบบแผนงานแล้ว
- 2) กลุ่มโครงการย่อยที่จะขอการรับรองได้ต้องอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกับช่วงเวลาที่ขอการรับรองตามที่ระบุในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกครั้งนั้นๆ
- 3) ระยะเวลาการขอรับรองคาร์บอนเครดิตแต่ละครั้งต้องไม่ซ้ำซ้อนกัน (กำหนดโดยใช้อายุโครงการแบบแผนงาน)
- 4) กรณีที่กลุ่มโครงการย่อยใดภายใต้โครงการแบบแผนงาน ไม่ขอการรับรองคาร์บอนเครดิตในรอบของการรับรองตามที่ระบุในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกครั้งนั้นๆ จะไม่สามารถขอการรับรองเครดิตในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้อีก

การขอรับรองคาร์บอนเครดิตมีรายการเอกสารประกอบการยื่นขอรับรองดังตารางที่ 6-4 และมีรายละเอียด ดังนี้

1) ผู้พัฒนาโครงการจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการป้องกันผลกระทบด้านลบ และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี)

2) ผู้พัฒนาโครงการให้ผู้ประเมินภายนอกฯ ทวนสอบรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก และรายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) และให้ อบก. ตรวจสอบรายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการป้องกันผลกระทบด้านลบ และปรับปรุงแก้ไขเอกสารให้ถูกต้อง ครบถ้วน

3) ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอและเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิต ไปยัง อบก. และชำระค่าธรรมเนียม

4) อบก. รับเอกสารประกอบการขอรับรองคาร์บอนเครดิตจากผู้พัฒนาโครงการและดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นโดยพิจารณาความครบถ้วนของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้อง หากเห็นว่าคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานใดไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการทราบภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่ตรวจพบ และให้ผู้ยื่นคำขอนำคำขอ เอกสารและหลักฐานกลับไปปรับปรุงและให้ยื่นคำขอพร้อมเอกสารและหลักฐานนั้นกลับมาใหม่ภายใน 15 วันทำการนับแต่วันที่รับแจ้งจาก อบก. หาก อบก. เห็นว่าคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่ยื่นเข้ามาใหม่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งหมดแล้ว ให้ถือว่าวันที่ยื่นคำขอกลับมาใหม่เป็นวันที่ อบก. ได้รับคำขอ

หากผู้ยื่นคำขอไม่นำเอกสารและหลักฐานดังกล่าวไปปรับปรุงและยื่นคำขอกลับมาใหม่หรือไม่ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา อบก. มีสิทธิยกเลิกคำขอและคืนเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ผู้พัฒนาโครงการ

5) อบก. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสาระสำคัญของโครงการโดยพิจารณาว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรองคาร์บอนเครดิตหรือไม่หากขาดข้อมูลในประเด็นสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์โครงการ อบก. จะแจ้งให้ผู้พัฒนาโครงการแก้ไข หรือจัดส่งข้อมูลเพิ่มเติมทั้งนี้ อบก. อาจไปตรวจสอบโครงการที่ตั้งโครงการเพิ่มเติม

6) อบก. นำเสนอรายละเอียดโครงการที่ผ่านการตรวจสอบแล้วต่อคณะกรรมการพิจารณาโครงการและกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อพิจารณาความถูกต้องของคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วนก่อนนำเสนอคณะกรรมการ อบก. ให้ความเห็นชอบในการรับรองคาร์บอนเครดิตต่อไป

7) คณะกรรมการ อบก. พิจารณาคำขอรับรองคาร์บอนเครดิตให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันทำการนับแต่วันที่รับคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องครบถ้วน และให้ถือว่าวันที่คณะกรรมการ อบก. พิจารณาเห็นชอบเป็นวันที่รับรองคาร์บอนเครดิต

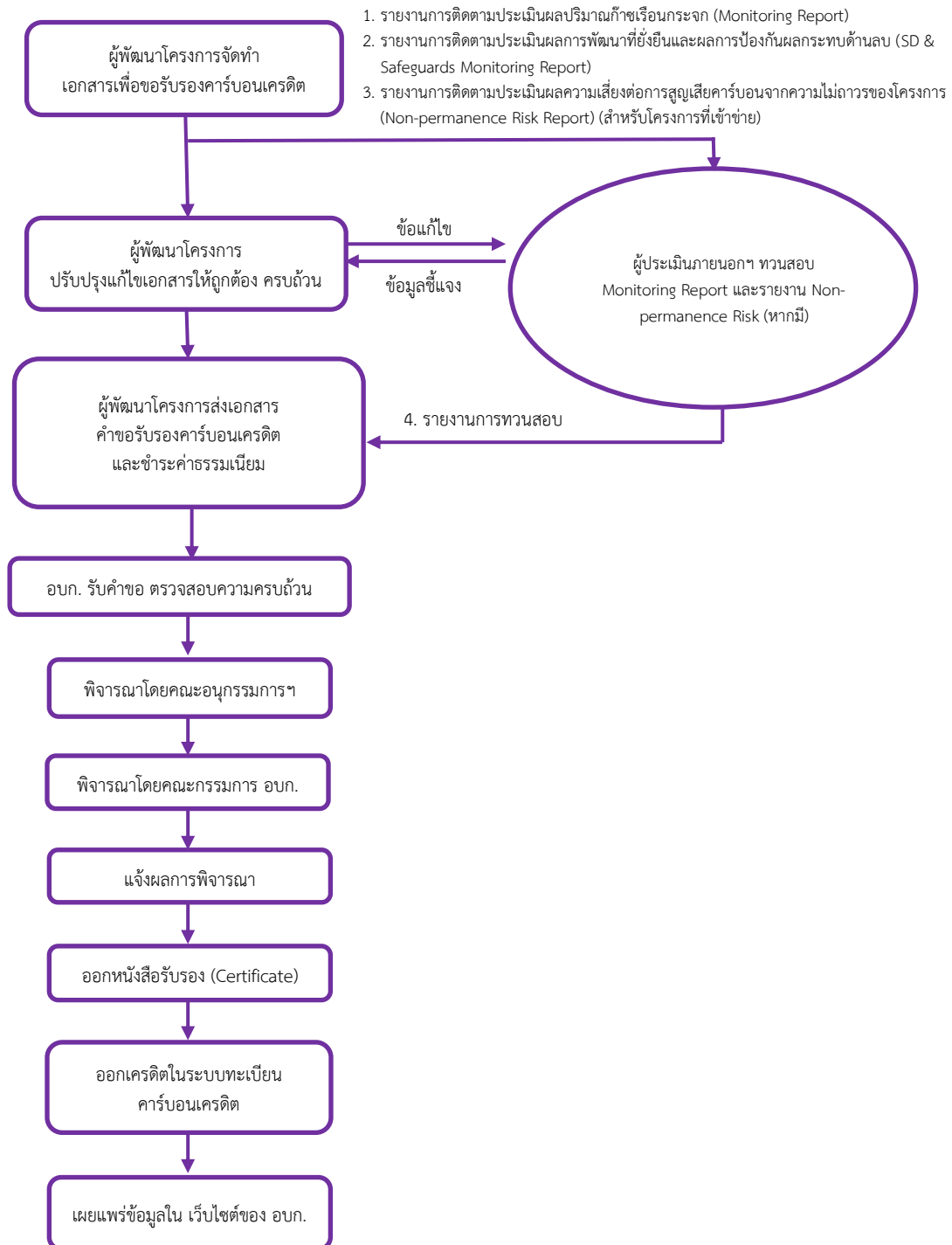
8) อบก. แจ้งผลการพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิต และปริมาณคาร์บอนเครดิตที่ถูกหักเพื่อใช้เป็นหลักประกันความเสี่ยงกรณีที่เกิดการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ให้ผู้พัฒนาโครงการทราบ และออกหนังสือรับรอง (Certificate)

ทั้งนี้ การพิจารณารับรองคาร์บอนเครดิตจากโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการ อบก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER)

ตารางที่ 6-4 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอรับรองคาร์บอนเครดิต

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอก	
1. ใบคำขอรับรองคาร์บอนเครดิต	✓	-	1
2. รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ	✓	-	1
3. รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและผลการป้องกันผลกระทบด้านลบ	✓	-	1
4. รายงานการติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (ถ้ามี) ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ	✓	-	1
5. รายงานการทวนสอบ (Verification Report) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ	-	✓	1
6. ไฟล์การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	✓	-	1
7. อุปกรณ์บันทึกข้อมูลที่บันทึกข้อมูลโครงการทั้งหมด เฉพาะกรณีที่ผู้ยื่นคำขอนำส่งเอกสารทางไปรษณีย์หรือ ณ สถานที่ทำการของ อบก.	✓	-	1

ขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิต

รูปที่ 6-4 ขั้นตอนการรับรองคาร์บอนเครดิตโครงการ Premium T-VER

7. การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ T-VER

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลด/กักเก็บได้ที่ระบุในเอกสารข้อเสนอโครงการ และรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ให้ระบุเป็นจำนวนเต็มเท่านั้น โดยให้ตัดทศนิยมทั้งหมดทิ้ง ทั้งนี้ กรณีโครงการมีช่วงระยะเวลาการขอรับรองคาร์บอนเครดิตมากกว่าหนึ่งปีปฏิทิน ให้แสดงปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลด/กักเก็บได้แยกตามปีปฏิทิน ตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 7-1 การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกกรณีใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) จำนวน 1 วิธีการฯ

พารามิเตอร์	ค่าที่คำนวณได้	ค่าที่รายงาน
BE _y	35,450.93	35,450.93
PE _y	7,890.27	7,890.27
LE _y	540.10	540.10
ER _y	27,020.56	27,020

การรายงานค่าปริมาณการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ER_y) กำหนดให้ตัดทศนิยมทิ้งทั้งหมด

ตารางที่ 7-2 การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกกรณีใช้ระเบียบวิธีการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ (T-VER Methodology) ตั้งแต่ 2 ระเบียบวิธีฯ ขึ้นไป

พารามิเตอร์	ระเบียบวิธีกรรฯ (T-VER Methodology)				รวม (ค่าที่รายงาน)
	T-VER-METH-...		T-VER-METH-...		
	ค่าที่ คำนวณได้	ค่าที่ รายงาน	ค่าที่ คำนวณได้	ค่าที่ รายงาน	
ER _y		3,831		84,780	88,611
BE _y	6,500.15	6,500.15	87,550.55	87,550.55	-
PE _y	2,549.67	2,549.67	2,500.15	2,500.15	-
LE _y	120.36	120.36	270.88	270.88	-
คำอธิบาย	ค่า ER _y ให้ตัดทศนิยมทิ้งทั้งหมดตามระเบียบวิธีฯ ก่อนนำไปรายงานเป็นค่าปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้รวมจากการดำเนินโครงการ				

ทั้งนี้ ในการขอรับรองคาร์บอนเครดิตให้รายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกแยกรายปีปฏิทินด้วย

8. การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (verification)

การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) เป็นกระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระและบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการและวิธีการคำนวณปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่บันทึกในเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3 โดยผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (VVB) และผู้ประเมินภายนอก จะออกรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) ให้กับผู้พัฒนาโครงการ เพื่อให้การรับรองโครงการลดก๊าซเรือนกระจกว่าเป็นไปตามหลักเกณฑ์การพัฒนาโครงการ T-VER ที่ อบก. กำหนด

การทวนสอบ (Verification) เป็นกระบวนการที่ทำอย่างเป็นระบบ มีความเป็นอิสระ และบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกจากโครงการ T-VER ในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) ตามหลักเกณฑ์การทวนสอบ (Verification) โครงการ T-VER และเป็นไปตามมาตรฐาน ISO 14064-3 โดยผู้ประเมินภายนอก และผู้ประเมินภายนอก จะออกรายงานการทวนสอบ (Verification Report) ให้กับผู้พัฒนาโครงการเพื่อให้การรับรองคาร์บอนเครดิตที่ลดได้จากโครงการ T-VER ตามหลักเกณฑ์การพัฒนาโครงการ T-VER ที่ อบก. กำหนด

การตรวจสอบความใช้ได้ (Validation) และการทวนสอบ (verification) สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในเอกสาร “คู่มือการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย” บนเว็บไซต์ โครงการ T-VER

9. การต่ออายุโครงการ (Renewal of crediting period) โครงการ Premium T-VER

การต่ออายุโครงการ T-VER ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมีการดำเนินงานสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย ฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ

(2) เป็นโครงการที่ประเมินศักยภาพการลดหรือกักเก็บก๊าซเรือนกระจกของโครงการและใช้วิธีการติดตามผลและรายงานการลดก๊าซเรือนกระจกสอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ

(3) ต้องได้รับการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากคณะกรรมการ

(4) จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) หรือเอกสารข้อเสนอ

กลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) สอดคล้องกับระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจฉบับที่มีผลใช้บังคับขณะที่ได้มีการยื่นคำขอ

โครงการ T-VER ที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขข้างต้น และประสงค์จะขอต่ออายุโครงการให้ยื่นเอกสารแสดงความประสงค์ขอต่ออายุโครงการตามแบบและวิธีการที่ อบก. กำหนด ภายใน 180 วัน แต่ไม่น้อยกว่า 60 วัน ก่อนอายุโครงการหมดลง และให้ยื่นคำขอ เอกสาร พร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามแบบที่ อบก. กำหนด ไปยัง อบก. ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่อายุโครงการหมดลง หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าผู้พัฒนาโครงการไม่ประสงค์จะขอต่ออายุโครงการ

ให้ผู้พัฒนาโครงการยื่นคำขอ เอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อ อบก. เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาต่ออายุโครงการ T-VER ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 9-1 รายการเอกสารประกอบการต่ออายุโครงการ

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. ใบคำขอต่ออายุโครงการ T-VER	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) หรือเอกสารข้อเสนอกลุ่มโครงการย่อยภายใต้โครงการแบบแผนงาน (T-VER Component Project Activities Design Document: T-VER-CPA-DD) ฉบับใหม่ที่ปรับปรุงตามหลักเกณฑ์ และผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) จากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ	-	✓	1
4. รายงานการติดตามประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Monitoring Report)	✓	-	1
5. รายงานติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ (Non-permanence Risk Report) ที่ผ่านการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอกสำหรับโครงการภาคสมัครใจ (ถ้ามี)	✓	-	1
6. ไฟล์ Excel การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	✓	-	1
7. สำเนาเอกสารรับรองการเป็นนิติบุคคลตามประเภทนิติบุคคล (ทุกรายที่เป็นผู้พัฒนาโครงการ)	✓	-	1
8. อุปกรณ์บันทึกข้อมูล (กรณีส่งทางไปรษณีย์)	✓	-	1

หมายเหตุ: ขั้นตอนการขอต่ออายุโครงการ Premium T-VER ให้เป็นไปตามขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ ข้อ 6.1

ระยะเวลาคิดเครดิตของกลุ่มโครงการย่อยเป็นไปตามประเภทของกิจกรรมโครงการ จำนวนปีและจำนวนครั้งที่สามารถต่ออายุโครงการแบ่งตามประเภทโครงการ ดังตาราง

ประเภทโครงการ	การต่ออายุโครงการ		อายุของกรอบแผนงาน (ปี)
	จำนวนปี/ครั้ง	จำนวนครั้ง	
โครงการประเภทที่ 1-12 และโครงการประเภทที่ 13 เฉพาะกิจกรรมลดก๊าซมีเทนหรือไนตรัสออกไซด์จากการเกษตร	5	2	20
โครงการประเภทที่ 13 และ 14	15	2	60

10. การเปลี่ยนแปลงโครงการ T-VER หลังขึ้นทะเบียน

10.1 ประเภทการเปลี่ยนแปลงโครงการ

ภายหลังจากโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินงาน กิจกรรมที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งต่อ อบก. ทราบ ก่อน กระบวนการทวนสอบเพื่อขอการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกสิ้นสุดลง โดยจำแนกการเปลี่ยนแปลงเป็น 3 รูปแบบ ดังนี้

1) การเปลี่ยนแปลงที่ต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation)

คือ การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ จากที่ระบุไว้ใน เอกสารข้อเสนอโครงการ ดังนี้

- มีการเพิ่มกิจกรรมโครงการประเภทอื่น ตามที่ระเบียบวิธีฯ กำหนด หรือใช้ระเบียบวิธีฯ ในการคำนวณปริมาณการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มเติม
- มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดหรือกักเก็บได้เข้าข่ายเป็นโครงการขนาดใหญ่
- มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดหรือกักเก็บได้เพิ่มขึ้น มากกว่าร้อยละ 15
- เปลี่ยนแปลงฉบับที่ (version) ของระเบียบวิธีฯ ที่ใช้ในการคำนวณ
- มีการเปลี่ยนแปลงวิธีติดตามผลพารามิเตอร์ที่ใช้ในการคำนวณ
- กรณีโครงการประเภทที่ 13 หากมีการเปลี่ยนแปลงขนาดพื้นที่ลดลงมากกว่าร้อยละ 15

2) การเปลี่ยนแปลงทั่วไป คือ การเปลี่ยนแปลงที่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ เช่น

- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของผู้พัฒนาโครงการ เจ้าของโครงการ
- การเปลี่ยนแปลงชื่อโครงการ
- เปลี่ยนแปลงระยะเวลาคิดเครดิต โครงการสามารถเปลี่ยนแปลงระยะเวลาคิดเครดิตได้ แต่ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขของหลักเกณฑ์การกำหนดระยะเวลาคิดเครดิต คือ เมื่อเปลี่ยนระยะเวลาคิดเครดิตแล้ว วันเริ่มคิดเครดิตของโครงการต้องไม่เกิน 2 ปี นับจากวันที่จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการฉบับสุดท้ายแล้วเสร็จ และผ่านการตรวจสอบความใช้ได้

3) การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดหรือกักเก็บได้แต่ไม่เข้าข่าย Re-validation คือ การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการแต่ไม่เข้าข่ายตามเงื่อนไขการ Re-validation เช่น

- การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดกิจกรรมของโครงการ เช่น การติดตั้งระบบปรับปรุงคุณภาพ ก๊าซชีวภาพ เป็นต้น
- การเปลี่ยนเครื่องจักร อุปกรณ์ของโครงการ เช่น เปลี่ยนเครื่องสูบน้ำ เปลี่ยนมอเตอร์ไฟฟ้า เป็นต้น

ผู้พัฒนาโครงการต้องระบุรายละเอียดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งหมดในรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report) เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกฯ สามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ และต้องแสดงเอกสารหลักฐานการเปลี่ยนแปลงต่อผู้ประเมินภายนอกฯ และ อบก.

10.2 ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation)

กรณีโครงการที่มีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของกิจกรรมโครงการหลังจากได้รับการขึ้นทะเบียน และเข้าข่ายต้องดำเนินการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ผู้พัฒนาโครงการ ต้องปรับแก้ไขรายละเอียดในเอกสารข้อเสนอโครงการ (PDD) ให้ถูกต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง โดยใช้ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจซึ่งมีผลใช้บังคับขณะที่ดำเนินการ Re-validation และจัดหาผู้ประเมินภายนอกฯ (VVB) ให้ดำเนินการตรวจสอบความใช้ได้โครงการที่มีการเปลี่ยนแปลง ตามแนวทางการตรวจสอบความใช้ได้ โครงการ T-VER ที่ อบก. กำหนดและขอขึ้นทะเบียนตามขั้นตอนในข้อ 6.1

ผู้พัฒนาโครงการสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Revalidation) ได้จากเว็บไซต์โครงการ T-VER

ตารางที่ 10-1 รายการเอกสารประกอบการยื่นขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation)

รายการเอกสาร	ผู้จัดทำ		จำนวน (ชุด)
	ผู้พัฒนาโครงการ	ผู้ประเมินภายนอกฯ	
1. แบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน	✓	-	1
2. เอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) ที่มีการเปลี่ยนแปลงและผ่านการตรวจสอบความใช้ได้จากผู้ประเมินภายนอกฯ	✓	-	1
3. รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report)	-	✓	1
4. รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ (Sustainable Development and Safeguards Assessment Report)	✓	-	1
5. ไฟล์ Excel การคำนวณปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ	✓	-	1
- รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) (หากมี) - รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination: IEE) (หากมี) - รายงานเกี่ยวกับการศึกษามาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (Environmental and Safety Assessment Report: ESA) (หากมี) - ประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) ตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ (หากมี)	✓	-	1
6. สำเนาเอกสารรับรองการเป็นนิติบุคคลตามประเภทนิติบุคคล (ทุกรายที่เป็นผู้พัฒนาโครงการ)	✓	-	1
7. อุปกรณ์บันทึกข้อมูล (กรณีส่งทางไปรษณีย์)	✓	-	1

หมายเหตุ: ขั้นตอนการขอเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานหลังขึ้นทะเบียน (Re-validation) ให้เป็นไปตามขั้นตอนการขึ้นทะเบียนโครงการ ข้อ 6.1

10.3 การขอเปลี่ยนแปลงในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Deviation)

ภายหลังจากโครงการได้รับการขึ้นทะเบียนแล้ว หากมีการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดการดำเนินงาน กิจกรรมที่แตกต่างจากที่ระบุไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการ เฉพาะในการขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกในครั้งนั้น ผู้พัฒนาโครงการต้องแจ้งต่อ อบก. เพื่อพิจารณา และต้องได้รับความเห็นชอบจาก อบก. ก่อนกระบวนการทวนสอบเสร็จสิ้น เช่น

- 1) เปลี่ยนวิธีการติดตามผลพารามิเตอร์
- 2) เปลี่ยนสมการที่ใช้ในการคำนวณ
- 3) เปลี่ยนค่าคงที่ที่ใช้ในการคำนวณ
- 4) เปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิต

11. การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก.

การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER เป็นหนึ่งขั้นตอนที่สำคัญในกระบวนการบริหารจัดการโครงการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยเหตุนี้ อบก. จึงได้นำการติดตามประเมินผลมาประยุกต์ใช้ในงานส่งเสริมและพัฒนาการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกสำหรับโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต่อเนื่องของการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจก และเป็น การให้คำปรึกษา แนะนำ รับฟังปัญหา/อุปสรรค ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาโครงการ ทั้งนี้ อบก. ได้กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER หลังการขึ้นทะเบียนโครงการและติดตามประเมินผลเป็นประจำทุกปี ตลอดระยะเวลาคิดเครดิตของโครงการ

11.1 วัตถุประสงค์การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER

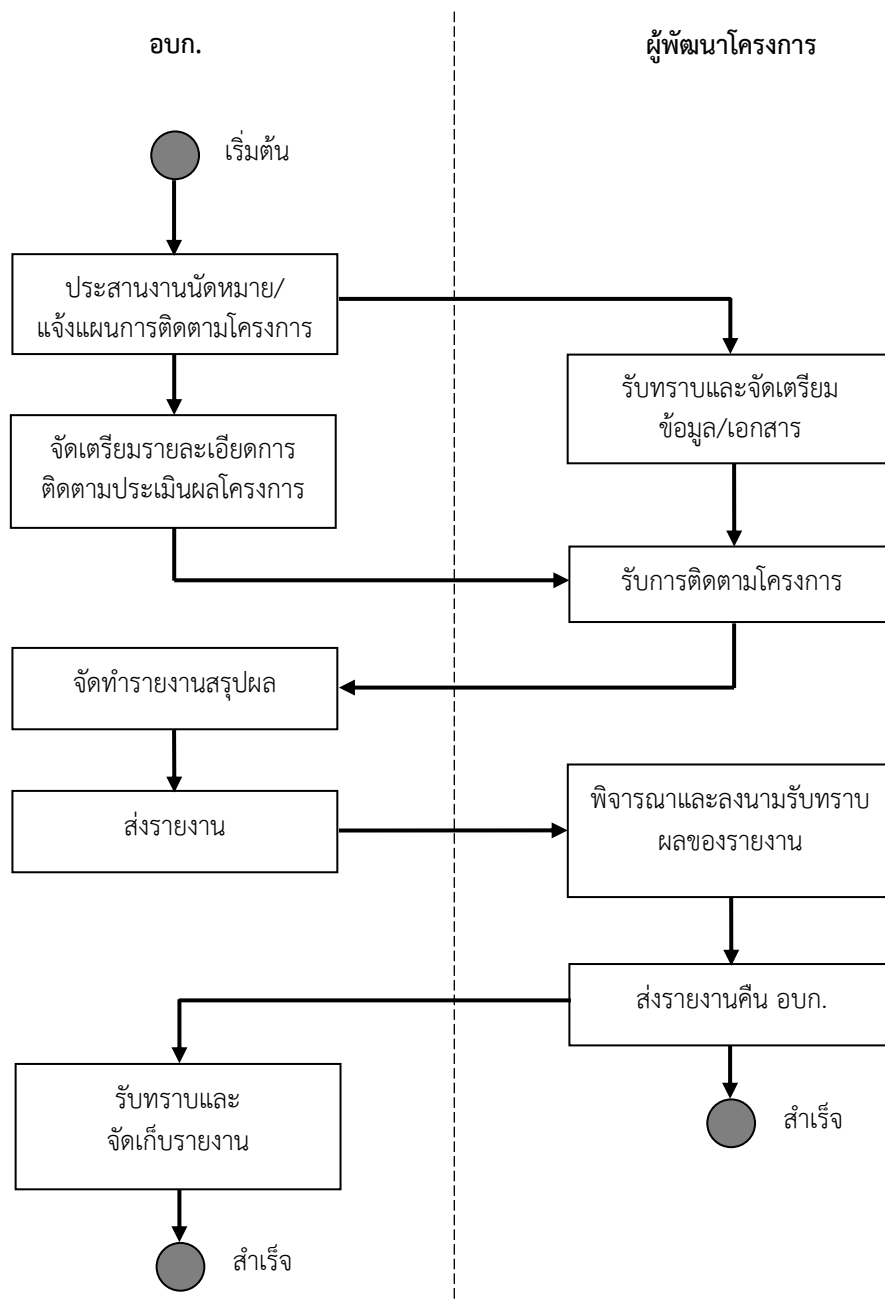
- 11.1.1 เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ T-VER ว่าเป็นไปตามเอกสารข้อเสนอโครงการหรือ รายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกหรือไม่
- 11.1.2 เพื่อเก็บข้อมูลการเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการรวมทั้งให้แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องใน กรณีที่พบการเปลี่ยนแปลงการดำเนินกิจกรรมของโครงการ
- 11.1.3 เพื่อตรวจสอบข้อมูลผลการจัดการหรือป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญที่เกิดขึ้นจาก การดำเนินโครงการ T-VER
- 11.1.4 เพื่อรับทราบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ T-VER รวมทั้งตอบข้อซักถามจาก เจ้าของโครงการและ/หรือผู้พัฒนาโครงการ

11.2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER

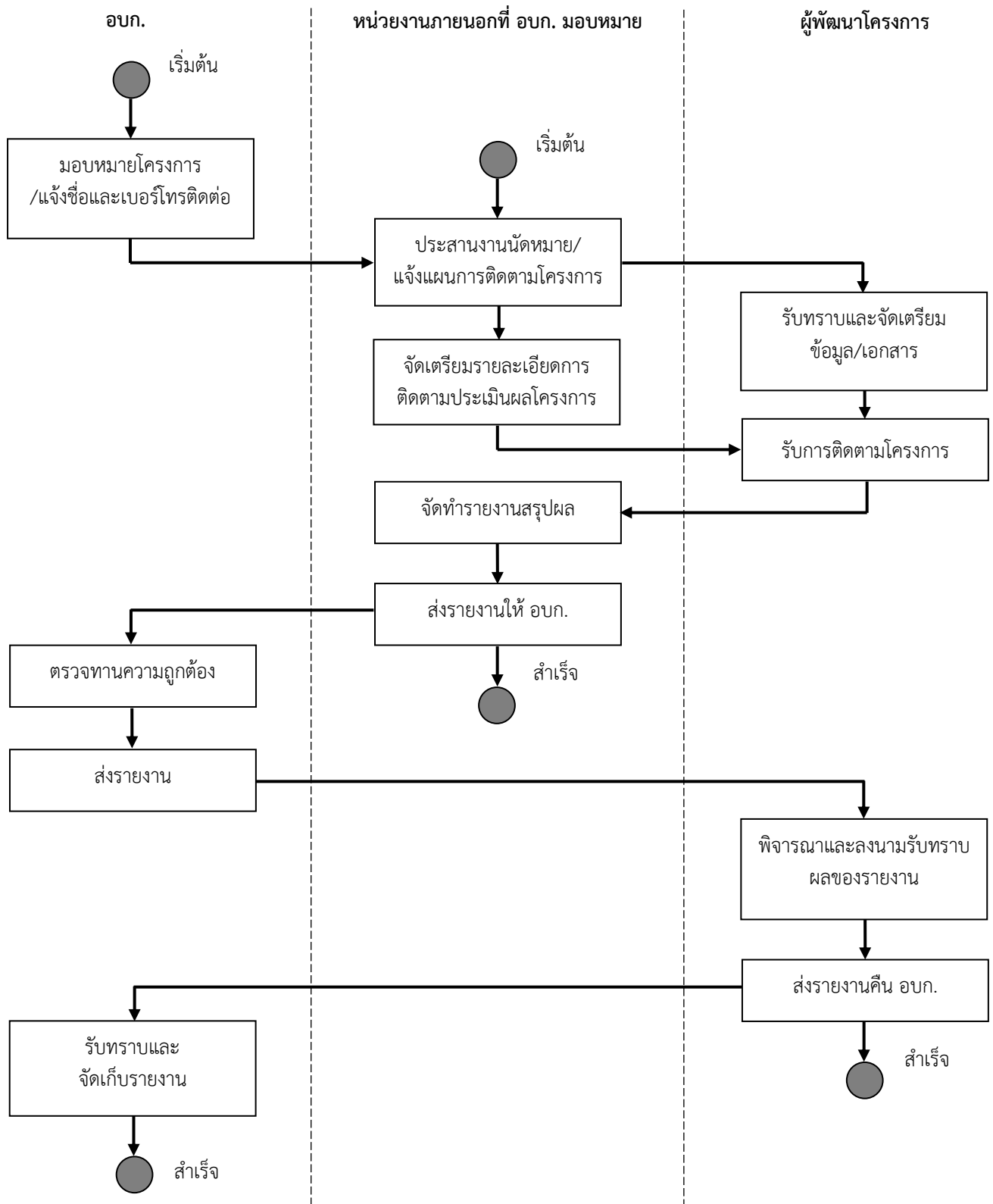
การติดตามประเมินผลโครงการ T-VER อบก. กำหนดให้มีการดำเนินการ 2 รูปแบบ ดังนี้

- 11.2.1 อบก. ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแล เป็นผู้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย เจ้าหน้าที่ของ อบก. ที่ได้รับมอบหมาย
- 11.2.2 อบก. มอบหมายให้หน่วยงานภายนอก (Third Party) ที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับ อบก. ในการดำเนินงานติดตามประเมินผลโครงการ T-VER (ปัจจุบันมีสำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16 ที่มีข้อตกลงความร่วมมือกับ อบก. ในการดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER แทน อบก.)

โดยขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก. แสดงดังรูปที่ 11-1 และขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก. มอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน แสดงดังรูปที่ 11-2

รูปที่ 11-1 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER โดย อบก.

รูปที่ 11-2 ขั้นตอนการติดตามประเมินผลโครงการ T-VER กรณีที่ อบก. มอบหมายให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการแทน

12. การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER

- 1) ข้อความในคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญในการขอรับการขึ้นทะเบียนไม่ตรงกับความเป็นจริงทั้งหมดหรือบางส่วน
- 2) ไม่เริ่มดำเนินโครงการตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้
- 3) นำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER ไปยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นโครงการลดก๊าซเรือนกระจกตามมาตรฐานอื่น หรือยื่นคำขอรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการจากมาตรฐานอื่นในช่วงระยะเวลาเดียวกันกับโครงการ T-VER
- 4) ดำเนินโครงการขัดหรือแย้งตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 5) ดำเนินโครงการ T-VER แล้วทำให้เกิดความเดือดร้อนหรือเสียหายต่อบุคคลอื่น
- 6) เลิกกิจการอันเป็นที่ตั้งโครงการ T-VER
- 7) มีหนังสือแจ้งยกเลิกการดำเนินโครงการ T-VER

13. ค่าธรรมเนียมการให้บริการ

ค่าธรรมเนียมการขึ้นทะเบียน การขอต่ออายุโครงการ และการรับรองคาร์บอนเครดิต ให้เป็นไปตามประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

14. การเปิดเผยข้อมูล

อบก. สามารถเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ให้สาธารณชนทราบบนเว็บไซต์ของ อบก.

- 1) รายชื่อโครงการ เจ้าของโครงการ และผู้พัฒนาโครงการที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER
- 2) วันขึ้นทะเบียนโครงการ
- 3) เอกสารข้อเสนอโครงการ
- 4) ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลด/กักเก็บได้
- 5) รายงานผลการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก
- 6) รายงานการตรวจสอบความใช้ได้ และรายงานการทวนสอบ
- 7) รายงานการประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 8) รายงานการติดตามประเมินการพัฒนาที่ยั่งยืนและการป้องกันผลกระทบด้านลบ
- 9) รายงานติดตามประเมินผลความเสี่ยงต่อการสูญเสียคาร์บอนจากความไม่ถาวรของโครงการ
- 10) ผลการพิจารณาโครงการ
- 11) ปริมาณคาร์บอนเครดิต
- 12) ปริมาณเครดิตสำรอง

15. การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ในรูปแบบเอกสารหรือรวบรวมบันทึกเป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ ตามความเหมาะสม โดยมีอายุการจัดเก็บดังนี้

15.1 โครงการแบบเดี่ยว (Single Projects) และแบบควบรวม (Bundling Projects)

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับโครงการไม่น้อยกว่า 5 ปี หลังสิ้นสุดระยะเวลาคิดเครดิตโครงการ

15.2 โครงการแบบแผนงาน (Programme of Activities: PoA)

ผู้พัฒนาโครงการต้องทำการเก็บบันทึกข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโครงการย่อยทั้งหมดภายใต้โครงการแบบแผนงาน ไม่น้อยกว่า 5 ปี หลังสิ้นสุดอายุโครงการแบบแผนงาน

16. ช่องทางการส่งเอกสารให้ อบก.

การจัดส่งเอกสารให้ อบก. สามารถส่งผ่าน 3 ช่องทาง ดังนี้

- ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ของ อบก. (ดูที่อยู่ e-mail ได้ที่ เว็บไซต์ โครงการ T-VER)
- ทางเว็บไซต์ โดยส่งเอกสารผ่านระบบออนไลน์บนหน้าเว็บไซต์ โครงการ T-VER ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์
- ทางไปรษณีย์ โดยส่งเอกสารไปยัง อบก. ระบุหน้าซอง (ส่งเอกสารโครงการ T-VER) ตามที่อยู่ อบก.

17. ขั้นตอนการเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต

ผู้พัฒนาโครงการหรือผู้ประสงค์จะแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิต จะต้องเปิดบัญชีระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิต โดยสามารถดำเนินการได้ตามระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยเปิดบัญชีในระบบทะเบียนคาร์บอนเครดิตตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก ว่าด้วยหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนการซื้อ การขาย และการถ่ายโอนคาร์บอนเครดิต

18. การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองคาร์บอนเครดิต

เมื่อคณะกรรมการเห็นชอบให้การขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือเห็นชอบรับรองคาร์บอนเครดิตแล้วเสร็จ อบก. จะออก Certificate ให้แก่ผู้พัฒนาโครงการภายใน 20 วันทำการนับแต่วันที่พิจารณาแล้วเสร็จ โดยผู้อำนวยการองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกจะเป็นผู้ลงนามใน Certificate (ฉบับภาษาไทย) ทั้งนี้ หากผู้พัฒนาโครงการมีความประสงค์ให้ อบก. ออก Certificate (ฉบับภาษาอังกฤษ) นั้น ผู้พัฒนาโครงการจะต้องทำหนังสือแจ้งความประสงค์มายัง อบก. หลังจากทีคณะกรรมการพิจารณาเห็นชอบแล้วเสร็จ พร้อมระบุชื่อภาษาอังกฤษที่ถูกต้องของหน่วยงาน

19. การทบทวนแนวทางการบริหารจัดการโครงการ T-VER

การทบทวนรูปแบบการบริหารจัดการโครงการ เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบ ระเบียบวิธีการ และข้อกำหนดต่างๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถดำเนินการได้ตลอดเวลา

ภาคผนวก
บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	รายละเอียด
1	ผู้พัฒนาโครงการ จัดทำเอกสารข้อเสนอโครงการ (Project Design Document: PDD) สำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือจัดทำรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Monitoring Report: MR) สำหรับการขอรับรองคาร์บอนเครดิต และเอกสารอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของ อบก.
2	ผู้พัฒนาโครงการ จัดหาผู้ประเมินภายนอกฯ ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับ อบก. ตามขอบข่ายที่สอดคล้องกับกิจกรรมการลดก๊าซเรือนกระจกของผู้พัฒนาโครงการ เพื่อขอรับบริการการตรวจสอบความใช้ได้ของเอกสารข้อเสนอโครงการสำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือการทวนสอบรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกสำหรับการขอรับรองคาร์บอนเครดิต
3	ผู้พัฒนาโครงการ ปฏิบัติตามกระบวนการในการขอรับบริการจากผู้ประเมินภายนอกฯ เช่น ผู้พัฒนาโครงการชี้แจงข้อมูลโครงการ T-VER เบื้องต้นเพื่อประเมินความเสี่ยงด้านความเป็นกลางในการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบ ประเมินความสามารถและความสอดคล้องของขอบข่ายที่ผู้ประเมินภายนอกฯ ได้รับการขึ้นทะเบียน รวมถึงการประเมินความเพียงพอของระยะเวลาในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบความใช้ได้และผู้ทวนสอบ การทำข้อตกลงในการรับบริการการตรวจสอบความใช้ได้และการทวนสอบ เป็นต้น
4	ผู้พัฒนาโครงการ จัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกฉบับแรก รวมถึงเอกสารประกอบและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ประเมินภายนอกฯ เพื่อให้ผู้ประเมินภายนอกฯ ดำเนินการทบทวนข้อมูลเบื้องต้นสำหรับวางแผนกระบวนการตรวจสอบความใช้ได้หรือกระบวนการทวนสอบต่อไป
5	ผู้ประเมินภายนอกฯ แต่งตั้งทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบตามสมรรถนะและความสามารถตามขอบข่ายในการตรวจสอบความใช้ได้หรือการทวนสอบ
6	ทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบ ดำเนินการขั้นตอนการตรวจประเมินตามที่หน่วยงานผู้ประเมินภายนอกฯ กำหนด เพื่อให้ความเห็นที่เป็นอิสระต่อข้อมูลที่ผู้พัฒนาโครงการได้อธิบายไว้ในเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจกและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของ อบก.
7	ทีมผู้ตรวจสอบความใช้ได้หรือทีมผู้ทวนสอบ จัดทำรายงานการตรวจสอบความใช้ได้ (Validation Report) เพื่อสรุปผลการตรวจสอบความใช้ได้ และยืนยันปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่คาดว่าจะลดได้สำหรับการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER และจัดทำรายงานการทวนสอบ (Verification Report) เพื่อสรุปผลการทวนสอบและยืนยันปริมาณคาร์บอนเครดิตสำหรับการขอรับรองและนำเสนอคณะทบทวนเพื่อทบทวนกระบวนการดำเนินงานทั้งหมดของการตรวจสอบความใช้ได้หรือการทวนสอบ
8	ผู้ประเมินภายนอกฯ ลงนามถ้อยแถลงโดยผู้มีอำนาจลงนามตามข้อกำหนดที่หน่วยงานผู้ประเมินภายนอกฯ ระบุไว้ เพื่อยืนยันผลการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจก และจัดส่งรายงานตรวจสอบ

ลำดับ	รายละเอียด
	ความใช้ได้ (Validation Report) หรือรายงานการทวนสอบ (Verification Report) พร้อมถ่ายเอกสารไปยังผู้พัฒนาโครงการ
9	ผู้พัฒนาโครงการรวบรวมเอกสารข้อเสนอโครงการหรือรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก รายงานจากผู้ประเมินภายนอกๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้องตามรายการที่ อบก. กำหนด
10	ผู้พัฒนาโครงการจัดส่งเอกสารข้อเสนอโครงการและรายงานการติดตามประเมินผลปริมาณก๊าซเรือนกระจก ไปยัง อบก. ตามกำหนดการสำหรับการจัดส่งเอกสารเพื่อยื่นขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER หรือรับรองคาร์บอนเครดิต ต่อไป

บันทึก Guideline for Premium T-VER

ฉบับที่	แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	รายการแก้ไข
1	0	26 ก.ค. 2565	-
2	1	27 ธ.ค. 2565	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับแก้ไขตามระเบียบคณะกรรมการ อบก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (T-VER) พ.ศ. 2566 <ul style="list-style-type: none"> ○ แก้ไขนิยามของคำว่า ผู้พัฒนาโครงการและเจ้าของโครงการ และเพิ่มเติมนิยามของคำว่า ระเบียบวิธีลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจ ○ เพิ่มเติมระยะเวลาคิดเครดิตโครงการประเภทที่ 15 - แก้ไขชื่อคู่มือการตรวจสอบความใช้ได้และทวนสอบโครงการ - เพิ่มเติมชื่อระเบียบวิธีฯ และผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับ การรับรองเพิ่มเติมในภาคผนวก
3	2	27 ก.ย. 2566	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับแก้ไขชื่อแนวทางฯ - บทนิยาม - ลักษณะและหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ Premium T-VER - การขึ้นทะเบียนโครงการ Premium T-VER - การรายงานปริมาณก๊าซเรือนกระจกของโครงการ T-VER - การต่ออายุโครงการ Premium T-VER - การเปลี่ยนแปลงโครงการ T-VER หลังขึ้นทะเบียน - การเพิกถอนหรือยกเลิกการขึ้นทะเบียนโครงการ T-VER - ค่าธรรมเนียมการให้บริการ - การเปิดเผยข้อมูล - การจัดเก็บบันทึกที่เกี่ยวข้องกับโครงการ - การออกหนังสือรับรอง (Certificate) การขึ้นทะเบียนโครงการ และรับรองคาร์บอนเครดิต